

1 iunie,

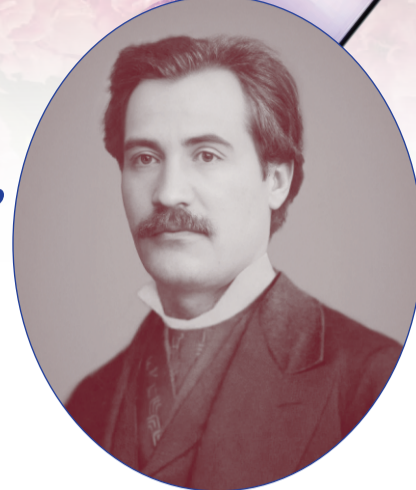
Copilăria, de la păpuși și ursuleți la telefoane și AI

1 iunie
să ne trăim
dragi copii!

Cronica Timpului

Motto:
„Societatea e mișcare,
statul e stabilitatea!”

Mihai Eminescu
1850-1889

Uniunea Ziaristilor
Profesioniști din România

Publicație de cultură, atitudine și performanță

Anul XII
nr. 132-133
mai - iunie
2026

ARISTOCRAT
EVERETT HALL
Luxury event details

Georgiana ȘTEFĂNESCU

Paginile 16-17

ORACOLUL DIVIN
MANIFESTAREA SUPRANATURALULUI
PRIMUL & ULTIMUL CĂD SUPREM!

Strategii
Dezvoltare
personală
Credință
Sukses

Spiritualitate
Înțelepciune
Dragoste
Putere nelimitată!

SAMUEL ȘERBAN

**Așa iubit-a
Eminescu!...**

Nicolae VASILE

Pagina 2

Iorga cugetător (II)

Nicolae MAREȘ

Pagina 3

**Insula Madeira
o simfonie nemuritoare
a primăverii**

Ortansa MIHĂLCEANU

Paginile 6 și 7

**Ordinul de protecție:
scutul legal al victimelor
violentei domestice din România (III)**

Avocat Mariana-Daniela BĂDESCU

Paginile 23

**COVER prezintă
cinci artiști**

Vergil COJOCARU - COVER

Paginile 11, 12, 13, 14, 24

La 9 mai 1877 Adunarea deputaților proclama
INDEPENDENȚA ROMÂNIEI,
conștințită prin cuvintele ministrului de externe Mihail Kogălniceanu:
„Suntem independenți, suntem națiune de sine stătătoare [...] suntem o națiune liberă și independentă”.

10 mai 1877, domnitorul Carol I
proclamat tot într-o zi de 10 mai, 1881, rege al României,
a semnat Legea care a redat România românilor!

Așa iubit-a Eminescu!...

Nicolae VASILE, editor senior

La Eminescu, iubirea intră în categoria trăirilor care nu pot fi analizate decât apelând la teoria infinitului, afirmând adesea că cine n-a iubit vreodată nu va înțelege infinitul niciodată. Aici mai intră spațiul, timpul, cunoașterea, credința. Referitor la credință, nu este vorba doar de credința în divinitate, ci și cea în persoana iubită, în prieteni, în colaboratori, în autorități etc. Pe toate, el le-a tratat cu aceeași minuțiozitate. Este interesant de observat, din scrierile sale, că își trăia viața zilnică în acest context ceea ce îi crea un stres continuu.

Dacă în creațiile sale literare a fost puternic influențat de Schopenhauer, multe dintre acestea având un conținut artistic ce vine din magia nedesăvârșirilor, a neîmplinirilor, în filozofia sa există însă o puternică

influență a lui Kant, care se știe că era și matematician. Agnosticismul, una dintre cele mai importante teorii ale acestuia, pornește de la conceptul matematic de infinit. Acesta are atât un sens extensiv, dar și unul intensiv. Cel extensiv este mai ușor de înțeles, infinitul spațiului, de exemplu, are o semnificativă componentă intuitivă, dar cel intensiv, care se referă la categoria așa-ziselor infinituri mici, necesită o detaliere. Există o întreagă teorie a similitudinii microcosmosului cu macrocosmosul.

Fondul teoriei microcosmosului se bazează pe faptul că o entitate, oricât de mică, se poate împărți într-o infinitate de părți, iar oricare dintre acestea se poate divide, la rândul ei, într-o altă infinitate de ori și așa mai departe. Ca urmare, dacă ne referim la cunoaștere, nicio entitate nu poate fi cunoscută în întregime, pentru că în oricând va rămâne o diviziune necunoscută, de unde și agnosticismul lui Kant. În discuțiile nesfârșite ale lui Eminescu cu Caragiale, uneori chiar la o halbă, sau mai multe, subiecte de acest fel erau des abordate. Diferența dintre ei era că, deși ambii cunoșteau bine fondul problemei, Eminescu o trata cu trăire, ca de altfel pe oricare subiect pe care îl aborda, iar Caragiale, viclean copil de casă, vorbea cu bășcălie de orice temă pusă în discuție. Între ei nu exista o diferență de poziționare, ci una de trăire.

Ei bine, Eminescu trata iubirea și femeia iubită în acest context. Un prim aspect al infinității legată de iubire explică cum de Eminescu a iubit mai multe femei, deși era în stare să moară pentru fiecare dintre acestea. Răspunsul este simplu, apropo de matematică, ceva infinit împărțit la un număr finit dă tot ceva infinit. O altă problemă explicată prin jocul cu

bărbat ruptura de o femeie iubită îi provoacă un disconfort psihic, dar lui Eminescu îi crea adevărate probleme existențiale. Pentru fiecare fază din multiplele sale iubiri a lăsat poezii de o sensibilitate cutremurătoare:

De la faza de început, când și o simplă privire caldă a persoanei iubite ți-ar fi de ajuns: „*Abia atingi covorul moale, / Mătasa sună sub picior, / Și de la creștet pân-în poale/ Plutești ca visul de ușor.*” (Atât de fragedă) sau „*De câte ori am așteptat/ O șoptă de răspuns!/ O zi din viață să-mi fi dat, /O zi mi-era de-ajuns;*” (Pe lângă plopii fără soț), până la dureroasa acceptare a sfârșitului, a ceva ce ar fi putut să fie și nu a fost: „*Te duci, ș-am înțeles prea bine/ Să nu mă țin de pasul tău, / Pierdută vecinic pentru mine, / Mireasa sufletului meu!*” (Atât de fragedă) sau „*Azi nici măcar îmi pare rău/ Că trec cu mult mai rar;/ Că cu tristeță capul tău/ Se-ntoarce în zadar, // Căci azi le semeni tuturor/ La umblet și la port, / Și te priveșc nepăsător/ C-un rece ochi de mort.*” (Pe lângă plopii fără soț)

Cu timpul, neîmplinirile din iubire capătă dimensiuni cosmice, iar creativitatea sa atinge un maxim în anul 1883, când publică Luceafărul. Personajele devin mitice, imposibilitatea împlinirii iubirii venind dintr-o separare biblică, parcă într-o reluare, păstrând proporțiile de rigoare, a trecerii mântuitorului prin cele pământeste:

„*Din umbra falnicelor bolți/ Ea pasul și-l îndreaptă/ Lângă fereastră, unde-n colț/ Luceafărul așteaptă.../ Cobori în jos, luceafăr blând, / Alunecând pe-o rază, / Pătrunde-n casă și în gând/ Și viața-mi luminează!*”.../ *Din sfera mea venii cu greu/ Ca să-ți urmez chemarea, / Iar cerul este tatăl meu/ Și mumă-mea e marea.../ Străin la vorbă și la port, / Lucești fără de viață, / Căci eu sunt vie, tu ești mort, / Și ochiul tău mângheată.../ Și se tot duce... S-a tot dus./ De dragu-unei copile, / S-a rupt din locul lui de sus, / Pierind mai multe zile.../ În vremea asta Cătălin, / Viclean copil de casă, / Ce împle cupele cu vin/ Mesenilor la masă, /.../ Ea-l asculta pe copilaș/ Uimită și distrasă, /Și rușinos și drăgălaș, / Mai nu vrea, mai se lasă.../ Trăind în cercul vostru strâmt/ Norocul vă petrece, / Ci eu în lumea mea mă simt/ Nemuritor și rece.*”

Iubirea, ca pogorâre divină, trebuie să ne conducă la aprecierea celor care au parte de ea, pentru că ei l-au cunoscut pe Dumnezeu. În fața lor trebuie să ne închinăm. Este tot o formă de credință, este credința nemărginită într-un seamăn de-al nostru. Tocmai de aceea trădarea în iubire capătă dimensiuni existențiale punându-l pe cel înșelat în fața celor mai dificile momente ale vieții. Un om este cel mai aproape de moarte atunci când iubește, ori Eminescu a iubit tot timpul.

DOR

*Când dorm,
mereu te am în vis,
când mă trezesc,
te am în gând,
deschid calculatorul
tot sperând,
ca de la tine să primesc,
cât de curând,
măcar un rând,
măcar un rând!...*

*Când pleci,
mereu mă doare-un gând,
că nu ești bine,
că nu mai vii,
aștept de la tine ceva,
un mic semnal,
cât de plâpând,
măcar în gând,
măcar în gând!...*

*Când te întorci,
vreau să te văd,
aș vrea să râd
cât de curând,
să-ți povestesc
cât pot de mult,
dar, iar nu pot
și iar mă doare-un gând,
că stau la rând,
că stau la rând!...*

*Să fii cu tine,
aș vrea să dorm,
în somn,
pot deseori să zbor,
să vin la tine,
te voi găsi,
ca împreună să putem fi,
cum mi-ai promis,
măcar în vis,
măcar în vis!...*

Nicolae VASILE

infinitul o reprezintă suferințele cauzate de iubire. El le considera sfinte pe toate iubitele sale, credința fiind și ea o categorie creatoare de infinități, iar orice atingere a integrității fizice sau morale a femeii iubite, cu gândul sau cu fapta, o considera blasfemie. Asta n-au înțeles Maiorescu și Caragiale la Eminescu și l-a făcut pe dramaturg să plângă în după amiaza zilei de 28 iunie 1883, când a aflat de internarea poetului. Poate, abia atunci l-a înțeles pe Eminescu. Nu îi putem pune la zid pentru asta pentru că ei erau oameni relativ normali, care tratau femeile și iubirile lor mai mult ca pe ceva legat de palmares decât de credință și legăminte veșnice. Oricărui

Aforisme

1. Orice se poate provoca cu excepția iubirii.
2. Iubirea este de la Dumnezeu, căsătoria, de la preot. Alege iubirea!
3. Cine crede că iubirea pentru mai multe persoane scade din valoarea fiecăreia, nu înțelege și nu simte infinitatea acesteia.
4. În fața cuiva care a trăit o mare iubire, trebuie să te închini, căci acela l-a cunoscut pe Dumnezeu.
5. Cred în iubirea înaltă, prin care poți ajunge până la Dumnezeu, cred în iubire profundă, care te poate băga și-n mormânt, dar nu cred în iubirea veșnică.
6. Iubirea este o boală. La bătrânețe se face mai rar, dar într-o formă mai gravă.
7. Iubirea, precum multe altele, se păstrează prin înghețare. Când temperatura acesteia crește, se topește și se și termină.
8. Ca să dăinuie, iubirea trebuie să fie cuprinsă în ceva durabil. Constantin Brâncuși a ales piatra.
9. Când cereți unei persoane, pe care pretindeți că o iubiți, să se schimbe după dorința voastră, de fapt nu o iubiți pe aceasta, ci pe voi.
10. Toate marile iubiri sunt inoportune. Cele oportune nu au timp să ajungă mari!

Iorga cugetător (II)

„Roagă-te lui Dumnezeu prin viața ta” (Nicolae Iorga)

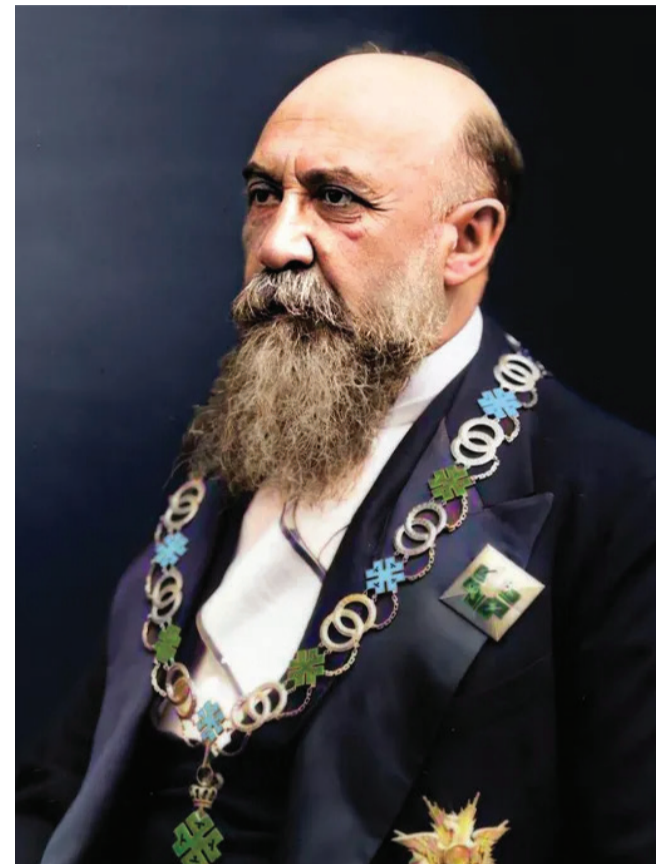
Nicolae MAREȘ

Continuare din numărul trecut

- Iorga definește a fi obrăznicie situația de a cere de la alții mai mult decât ți se cuvine.
- Nu cumva aceste gânduri incendiare l-a pus o vreme pe gânditor la index?
- Și culmea, îl mai ține ținut acolo! Pentru că, nu-i așa? „Înțelepciunea nu se împrumută cu carul, ci se câștigă cu bobul”.
- De aceea, definiția pe care o dă Iorga geniului i se potrivește azi de minune lui însuși: „Geniu e numele pe care oamenii de talent îl dau talentului lor”.
- Iorga face partea din tagma celor care își cruță inteligența și n-o aprinde decât la zile mari în odăile de gală, conștient că: „Cine ți-a făcut o nedreptate, nu rămâne cu o datorie față de tine, ci cu o pierdere față de el însuși”.
- Iar, mai departe, câtă generozitate întâlnim în zicerea: „Ai drept să dai, n-ai drept să ceri”.
- Să se refere la unii care au azi zeci de mii de hectare, munți împădușiți etc. etc.?
- Rezultă clar că, la fel ca Eminescu, Iorga n-a scris doar pentru vremurile sale, ci pentru urmașii urmașilor săi. „Dreptatea e chipul prin care se înfățișează în viața oamenilor legea prin care lumile (omenirea) se țin în ființă”.
- Din același registru, iată și alte gânduri luminoase, drepte: „Sunt popoare superioare legilor lor și altele, inferioare. Cele dintâi le calcă cu pietate, celelalte cu nerușinare; Unele legi sunt obiceiuri scrise, altele un program pentru a câștiga obiceiuri noi”.
- Publicistica și aforismele neîntrecutului savant sunt un îndemn la muncă, la muncă neobosită și cinstită. Ca megieș al Vălenilor de Munte, încă din copilărie îmi amintesc zicerea sa: „Când chemi la muncă, să te vad cu sapa în mână”, cugetare pe care o spuneau părinții mei, rostită fiind deseori și de învățătorul meu, Ion Diniță, pe care o regăsim în volum.
- N-am fost surprins, când în paginile opusului am citit aforismele: „Lenea e fiica nedreptății”; „De ce odihna înainte de moarte, când te așteaptă cea de după moarte”?
- Sau - „Să nu fie moartea între două vieți ca noaptea între două zile”.
- Într-un limbaj în genere baroc pentru cititorul contemporan, ca un veritabil iluminist Iorga – acest *Voltaire al Românilor* a reînviat paradoxul, genul literar pe care îl va ridica pe noi trepte, pentru a exprima și mai clar adevăruri perene. „Cei ceucid dușmanul fac aceasta pentru că nu pot ucide dușmănia în el”: „Fug oamenii de cine sunt desprinși să fugă, nu de cine-i poate bate”; „Cei ce merg toată viața lor în trăsura altora pentru a-și cruța picioarele, trebuie să și plătească pentru aceasta”; „Nu întoarce totdeauna vorba înapoi, fiindcă se poate să te lovești tu însuși pe tine” etc.
- A mai spus Nicolae Iorga: „Porcul capătă laude numai pe farfurie”, aceasta pentru că oratorul apelează la proverbul românesc neaoș, fără să

renunțe la sintagme pline de sensibilitate de genul: „Pe morți nu-i căutați la morminte, ci în inima voastră.”

- Grăiește aceasta panegiristul nepereche al literaturii române, la fel ca și în aforismul: „Trăind, gândește-te la moarte, muncind, nu te gândi la viață”.
- Ori „Gândul morții să-ți slujească în orice clipă pentru a înțelege prețul vieții”. Iorga în 1914/.
- Istoricul universal Nicolae Iorga constată (aviz Bruxelles-ului de azi) că: „Sunt popoare superioare legilor lor și altele, inferioare. Cele dintâi le calcă cu nerușinare, celelalte cu pietate”.
- Trecând la stilistica din aforistica sa, așa cum menționam la început, Iorga îi urmează pe Tolstoi, dar și pe Diderot și Swift, subliniind că pentru marele creator rus, scriitorul din Carpați, ca și Regina Elisabeta (Carmen Sylva) a avut o aprehensiune aparte[3].
- Îndemnând la bună creștere, la compătimire sau milostenie, despre care a mai vorbit cu mare venerație doar Pontifiu Ioan Paul al II-lea și Papa Francisc, Iorga constată că: „Pâinea care te satură mai bine e aceea pe care ai dăruit-o.”
- Așa că: „La sfârșitul fiecărei zile, ceea ce alții au făcut față de tine, ci ceea ce ai făcut tu față de dânsii”.
- Cu viciile umane profesorul Iorga este nemilos. Dintre toate aceste tare cel mai mult au fost înfierate: lăcomia și prostia: „Prostul ambițios trebuie să fie rău, căci prostia singură nu dă notorietate.”
- Și îi avertizează pe cei avizi de putere: „Faima se ruginește dacă nu o cureți prin muncă în fiecare zi.”
- Îi avertizează, totodată, pe cei care caută gloria cu orice preț. Și câți veleitari de asemenea factură nu sunt pe lume: „Poți zbura pe aripile altuia, dar nu cu ele”.
- Marele orator, parlamentarul Iorga, constată că „Există o disciplină a convingerilor, una a fricei și una a lăcomiei”; „Nu e elocvent cine e totdeauna elocvent”, pentru că „Accentele elocvente vin numai din inimă”.
- Nu e lipsit de umor cugetătorul în aserțiunea: „Căinele, ca poet, să-nchină lunii urlând”.
- El transformă cu ușurință parabolele biblice în aforisme: „Vițelul cel gras a fost tăiat când s-a întors fiul pierdut. Erau doi vinovați: fiul pentru că fugise de-acasă și vițelul pentru că era gras”.
- În afara antinomiei, omonimiei, polemistul folosește extrem de meșteșugit paradoxul, prin care dă forță neașteptată ironiei.
- Iată un gând despre poezie și poeți, nu e vorba de poeți bucătări. „Poesia? – Înseamnă uneori un cântăreț și o liră de cele mai multe ori o liră fără cântăreț”. „Se întâmplă să fie și un cântăreț fără liră”.

- În ceea ce îi privește pe critici, verbul istoricului este mai acid decât cel pe care l-am întâlnit la Stanislaw Jerzy Lec: Criticul e adesea strigoiul unui poet care n-a putut trăi. La fel de nemilos este enciclopedistul Nicolae Iorga cu polemistii vremurilor sale, dar și cu cei de azi, care se autodenumesc analiști: Polemistul convins e un soldat, polemistul plătit un călău, polemistul diletant un pervers.
- Viitorul prim ministru, dar și ministru al educației, dascălul N. Iorga, constata, în 1911, că „Nenorocirea vremii e că din viață lipsește școala vieții și că din școală lipsește viața școlii”. Oare numai atunci, nu cumva mai abitir azi? În acești ani în care în fotoliul lui Spiru Haret sau al său au fost întronați semidocti notorii. Îmbătați de putere, mulți politicieni nu realizează azi că „Revoluția e păretele ce se dărâmă asupra celor ce l-au clădit rău”. Sunt prea multe și arzătoare cugetările gânditorului Nicolae Iorga, din postura de „contemporan al nostru”.
- Închei, amintind spusele sale cu privire la rolul și menirea Bărbatilor de Stat, care ne lipsesc atât de mult azi, unii din ei fiind puși doar pe tăiat, inclusiv din drepturile cetățenești. Iată-i, pe aceștia în penița cugetătorului, pe cei pe care îi cunoaștem de-o viață: „Bărbat de Stat, - spune Iorga - e unul care nu spune ce știe, până ce, la urmă, nu știe ce spune”. Dar poporul? „Un popor care suferă e un popor care n-a găsit încă în el puterea ce respinge suferința”.
- Poporul român a respins-o deseori cu mari jertfe. N. Iorga se autodefinește în zicerea: „Cugetător înseamnă acela care cugetă lucruri noi; înțelept acela care cugetă lucruri cuminți.” Citind scrierile și cugetările sale, nu poți să nu fii de acord că El a fost un meteorit pe bolta cerească a României. Acest *Voltaire al Românilor* – cum spuneam – are de-a pururi, prin scrierile și faptele sale un loc nemuritor în Panteonul culturii românești.

[1] La moartea marelui scriitor rus, Nicolae Iorga a scris /15 iulie 1907/ că a fost unul dintre „cei mai mari oameni ai timpurilor de față”, care „prin sufletul său de credință și bunătate, cum nu mai este altul nicăieri în timpurile noastre”. /cf. N. Iorga, *Oameni cari au fost*, ediție Valeriu și Sanda Răpeanu, București, 2009, p. 149; cf. Nicolae Mares, *Correspondența inedită dintre Lev Nicolaevici Tolstoi și Regina Elisabeta a României*, în *Artă și literatură – Esei*, Editura Fundației României de Măine, București 2019, pp. 100-105 1] N. Iorga – *Orizonturile mele – O viață de om așa cum a fost*, ediție Valeriu și Sanda Răpeanu, Editura Minerva, București 1984

[2] Mai bine de un secol /110 ani/ *Cugetările* lui Iorga au mai fost tipărite doar o singură dată, de renumitul cărturar, Barbu Theodorescu, distinsul său biograf, aceasta prin anii 70 ai secolului trecut/anul tipării nu figurează/, la Editura Tineretului. Nu știu ce cultură își permite un tratament asemănător cu un florilegiu de asemenea factură.

[3] La moartea marelui scriitor rus, Nicolae Iorga a scris /15 iulie 1907/ că a fost unul dintre „cei mai mari oameni ai timpurilor de față”, care „prin sufletul său de credință și bunătate, cum nu mai este altul nicăieri în timpurile noastre”. /cf. N. Iorga, *Oameni cari au fost*, ediție Valeriu și Sanda Răpeanu, București, 2009, p. 149; cf. Nicolae Mares, *Correspondența inedită dintre Lev Nicolaevici Tolstoi și Regina Elisabeta a României*, în *Artă și literatură – Esei*, Editura Fundației României de Măine, București 2019, pp. 100-105

Recent am asistat la o nouă lansare de carte la Hânderești „Noi două” de pe meleag mușatin

Grigore CURCANU

Mușatinii sunt una din cele mai importante dinastii domnitoare ale Moldovei, tărâmurii de legendă, virtute, eroism ale neamului românesc. Printre cei mai importanți voievozi din această dinastie se numără Ștefan cel Mare, Petru Mușat, Alexandru cel Bun sau Alexandru Lăpușeanu.

Am mers de această dată în Hânderești, județul Iași, unde fiecare copac are încrustat pe coaja sa numele celor ce s-au petrecut pe aici, un sat cu oameni vrednici, școliți, numele unora e auzit în conducerea unor reviste literare, cum e „Convorbiri

mulți din „Dor de infinit” ce scriu frumos, scriitori minunați. Împreună am contribuit la derularea unui eveniment de excepție, unde literatura română a avut de câștigat. A fost o onoare să particip și acum văd și simt acest minunat cadou oferit de

29.03.2025

literare”, sau în diferite demnități ale statului român. Un sat frumos, ca o zi de duminică. Am fost la Hânderești, Iași, meleag mușatin unde am participat la un eveniment special, de neatins și inimaginabil de frumos, într-un lăcaș sfânt unde s-a lansat cartea „Noi două”, e vorba de surorile Elena Sârghe și Maria Loghin, scriitoare, autoarele cărții. Evenimentul a fost transmis de Tv. Moldova și o altă televiziune din Iași. Cele două autoare fac parte și din cenaclul literar „Dor de infinit”. Era firesc să fim acolo, să vedem una dintre cele mai frumoase lansări de carte cu oameni deosebiți, veniți de peste tot. Ne-a bucurat și prezența fraților noștri basarabeni: Rodica Toma, Tatiana Cimbriciuc, Liliana Starciuc Beleniuc, Viorica Său Chiorescu. Lansarea a fost ca un film, unde fiecare personaj a avut rolul său. Cele două au fost regizoare, prezentatoare și principale eroine ale peliculei cinematografice. Au fost mulți prieteni de condei,

cele două personaje principale. Nu a fost numai o lansare, ci pur și simplu o felie de cer ce a odihnit o leacă pe pământ. Activitatea s-a desfășurat în Complexul religios „Adormirea Maicii Domnului” din Hânderești, Iași, prin bunăvoința parohului Dan Turcu, om cu har și îndrăgostit de limba română, de obiceiuri și curățenia sufletelor celor ce îl au ca părinte. O fost o zi cu de toate, numai simpla înșiruire a persoanelor mi-ar lua mult timp. Important este că unde se vrea, rezultatele sunt pe

măsură. A fost muzică, poezie, o întregă gamă de suplimente ce au dus la o lecție de literatură română, cu oameni excepționali la un moment literar cu totul excepțional.

Activitatea literară a fost ca un prinos adus acestui meleag mușatin, plin de istorie. Mai multe cenacluri literare s-au reunit, parcă la chemarea cuiva, atât din Iași, cât și din Republica Moldova, frații noștri de suferință, care de zeci de ani ne vrem împreună, la masa noastră, la casa noastră, România. Aceste activități, mereu împreună le facem cu gândul că odată și odată va dispărea și hotarul dintre noi definitiv. Iată că din nou revenim la istorie ca la cartea sfântă. Ce e mai frumos să vezi într-un sat atâta lume, fiii satului se întâlnesc pentru a sfinți pământul. Trebuie să amintesc de domnul Constantin Traciuc, care este conducătorul cenaclului „Hânderești, meleag

mușatin”, care este și principalul protagonist al venirii noastre la mușatini, de asemenea Mihaela Ungureanu Botezatu, fiică a satului, scriitor din Iași. Din București au venit Grigore Curcanu și Marilena Dumitrescu Enescu, din Ploiești, Nicolae Pitz. Ne-a făcut onoare prezența doamnei Elena Mândru, conducătorul cenaclului „Scriitori fără frontiere” Curtea bisericii era arhiplină, lume îmbrăcată în haine populare românești, unele cu coroniță pe frunte, venite de peste Prut. Istoria ne adună de fiecare dată acolo unde trebuie și poate când trebuie. Poza de grup cuprinde atâtea nume, parcă veneau la o procesiune. Cenaclul literar „Dor de infinit”, din București, adună mereu în jurul său atâția oameni de literatură și artă, mereu fiind chemat în toată țara pentru a face ca limba română să țină ștacheta tot mai sus. Mulțumesc tuturor, care, de ani de zile, sunt în fiecare lună, la Biblioteca Metropolitană! Limba română a strălucit și de această dată, iar cât va fi voință, și

inima va bate la fel, mai este încă o speranță că românismul va fi iubirea noastră dintâi. Rămânem datori fiilor mușatini, măcar prin strădania, condeiul, spiritul și iubirea. Fără iubire, nimic nu se poate.

Teatrul Bulandra

- istorie, identitate și vocație europeană

Florentin STRECHE

Teatrul Bulandra reprezintă una dintre instituțiile fundamentale ale teatrului românesc modern, o construcție culturală definită prin continuitate valorică, excelență artistică și deschidere europeană. Istoria sa reflectă nu doar evoluția unei companii teatrale, ci și maturizarea unei conștiințe culturale urbane, capabile să dialogheze constant cu marile tradiții teatrale ale lumii.

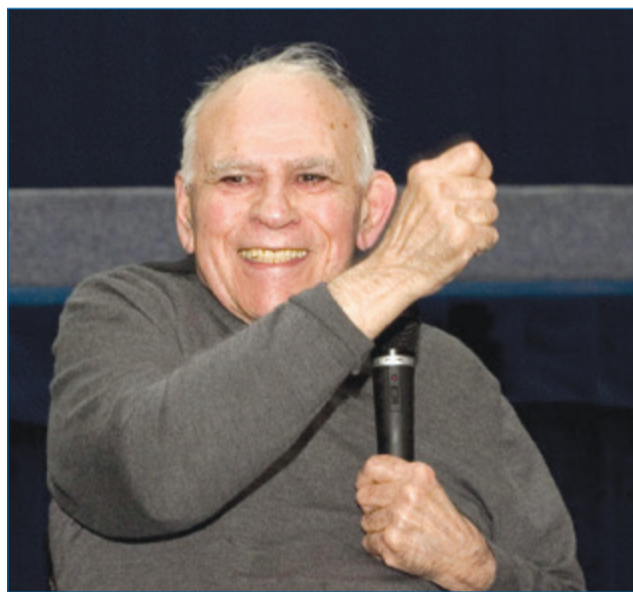
Fondat în anul 1947 sub numele de Teatrul Municipal, teatrul își începe activitatea cu un nucleu restrâns de actori (9), sub conducerea carismatică și exigentă a mării actrițe Lucia Sturdza Bulandra. Personalitatea fondatoarei imprimă instituției o etică a muncii, o rigoare profesională și o concepție despre teatru ca act de cultură major. Deviza sa, legată de voință, muncă și destin, devine o axă identitară durabilă: „Voința mea imperioasă de a munci mi-a trasat calea pe care am pășit în viață”. Primul spectacol jucat aici a fost în data de 17 septembrie 1947, o adaptare a piesei scrisă de Mihail Sebastian, „Insula”.

În istoria Teatrului Bulandra, perioada regimului comunist a reprezentat una dintre cele mai dificile etape, marcate de presiunea ideologică, controlul instituțional și limitarea libertății de expresie artistică. Cenzura politică a influențat direct repertoriul, limbajul scenic și modul de receptare al spectacolelor, impunând un climat de vigilență permanentă, începând cu anii '50. Textele dramatice erau atent verificate, montările erau supuse aprobărilor succesive, iar sensurile considerate neconforme cu doctrina oficială erau eliminate sau reformulate. Temele legate de libertate, destin individual, alienare sau critică socială necesitau forme indirecte de expresie, recurgând la metaforă, simbol și ambiguitate semantică.

În anul 1963, teatrul primește numele Teatrul Bulandra, iar conducerea artistică este preluată de Liviu Ciulei. Această perioadă marchează o adevărată Epocă de Aur, caracterizată prin spectacole de referință, inovație estetică și

deschidere conceptuală. Viziunea complexă a lui Ciulei, formată la intersecția dintre actorie, regie, scenografie și arhitectură, transformă teatrul într-un spațiu al modernității teatrale românești.

Plecarea lui Liviu Ciulei de la Teatrul Bulandra, în anii '70, a fost marcată de scandalul stârnit de interzicerea spectacolului Revizorul (regizat de Lucian Pintilie), pe care Ciulei îl susținea, spectacol ce a generat un conflict deschis cu sistemul politic comunist (Nicolae Ceaușescu), conducând la plecarea sa, „învinși de sistem”, alături de alți mari regizori, fiindcă nu se mai puteau alinia politic.

După schimbările istorice ale sfârșitului de secol XX, Teatrul Bulandra devine, în 1991, membru al Uniunii Teatrelor din Europa. Argumentul decisiv care a făcut ca acest teatru să fie preferat altei trupe românești, aflată, la acea dată, într-o formă ceva mai bună (Teatrul Național București) l-a constituit rolul jucat de Teatrul Bulandra în ultimele două decenii ale dictaturii, când îndrăzneala spectacolelor montate aici (în plan estetic, dar și politic) au creat o aură de legendă în cadrul colectivului de actori. Această afiliere garantează prestigiul internațional al instituției și facilitează un dialog direct cu marile scene europene. Organizarea Festivalului

Uniunii Teatrelor din Europa în anii 1995 și 2008 consolidează rolul teatrului ca platformă de schimb cultural și excelență artistică.

În august 2002, Alexandru Darie preia conducerea Teatrului Bulandra, inaugurând o etapă de expansiune repertorială și de diversificare estetică. Sub directoratul său (2012-2019), teatrul cunoaște o perioadă fastă, marcată de mari producții, de dialogul dintre dramaturgia clasică și cea contemporană, precum și de o

intensă circulație internațională. Recunoașterea statutului de Teatru al Europei încununează peste șapte decenii de activitate susținută. Participările constante la festivaluri și turnee internaționale, în țări precum Italia, Franța, Spania, Israel, Rusia, Portugalia sau Mexic, confirmă vocația teatrului de ambasador cultural.

Note, impresii de călătorie despre natură, istorie și artă

Insula Madeira

o simfonie nemuritoare a primăverii

Ortansa MIHĂLCEANU

Insula Madeira, numită adesea „perla Atlanticului” sau „insula eternei primăveri”, este o simfonie a bucuriei, un mozaic al culorilor, natură verde neîmblânzită, trasee fabuloase, o îmbinare fermecătoare între pământ, soare, cer și apele oceanului.

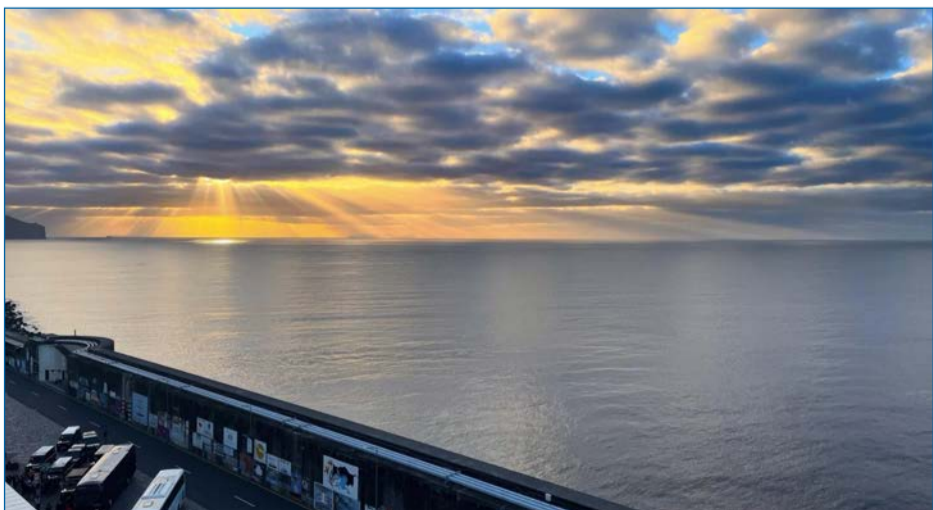
Cele mai frumoase amintiri pe care le purtăm cu noi prin viață, sunt călătoriile pentru că fiecare călătorie spune o poveste. Eu sunt mare iubitoare de excursii și pot spune că am traversat mări, oceane, continente și am avut norocul să văd un „crâmpei de lume” - destinații minunate în care am cunoscut popoare, țări, cultura și obiceiurile lor.

Anul acesta, 2026, am ales o vacanță diferită, vacanță în largul Atlanticului. Voi încerca să vă povestesc câte ceva, despre această călătorie încărcată de fantezie și iubire, de soare, lumină, albastrul cerului și al oceanului, părea că pășesc... prin anotimpuri efemere, scăldate de valuri dantelate care mângâiau neconținut vaporul.

Mai exact am plecat într-o excursie cu vasul de croazieră Costa Fortuna și am plutit pe valurile oceanului Atlantic din dorința de a-mi împlini un vis și de a îmbina confortul modern cu farmecul explorării unor țărmuri spectaculoase: Insulele Canare, Madeira și Maroc

Numele Oceanului Atlantic își are rădăcinile în mitologia greacă, însemnând „mâna lui Atlas”. Se spune că, Atlanticul este locul unde se petrec frecvent fenomene meteorologice extreme, furtuni și uragane. Cred că noi am fost îndrăgiți de ocean, pentru că am avut șansa de a fi primiți pe valurile sale cu liniște și bucurie, bucurie spartă doar de

jocul artificiilor trase de echipajul vasului, drept mulțumire valurilor pentru primirea prietenoasă a turiștilor.

Vacanța noastră a pornit în luna februarie a acestui an, din portul Santa Cruz de Tenerife, locul de îmbarcare pe vasul de croazieră Costa Fortuna și a continuat cu călătoria deschisă spre ocean, valuri, muzică, seri elegante.... și opriri în destinații mirifice, unde părea că cerul sărută pământul în mângaierea asfințitului de soare.

Prima oprire a fost în portul Arrecife de unde am plecat către Los Hervideros, apoi spre El Golfo locul unde am admirat laguna verde, un verde smarald într-o lume ireală, fenomen natural unic. Aici, am trăit o emoție care nu poate fi învățată. Și am continuat cu vizitarea Regiunii Viticole La Geria renumită pentru plantații de viță de vie cultivate în cenușă vulcanică, apoi Los Jameos del Agua (dansul apei), o capodoperă creată de artistul César Manrique într-un tub de lavă vulcanică, unde am putut admira formațiuni vulcanice spectaculoase, grădini, faimoșii crabi mici și orbi care trăiesc într-o lagună formată din apă dulce și sărată și auditoriu unde se țin concerte private.

Au urmat apoi două zile, în care am plutit în largul oceanului Atlantic. Atmosfera pe vasul de croazieră a fost extraordinară. Pe valuri răsunau concerte de pian, pop, rok și în sala de teatru „Rex”, Shakespeare șoptea povestea de dragoste „Romeo și Julieta”. Doar, la Casinou era liniște, jucătorii fiind seduși de mirajul norocului. Cu siguranță nimeni nu s-a putut plictisi.

După aceste zile de relaxare, am ancorat în portul Las Palmas și am pornit spre Gran Canaria către cartierul istoric Veguetaunde unde am făcut un tur pietonal, cu oprire la Casa lui Columb și Plaza Santa Ana. Apoi, am vizitat satul colonial Teror, cunoscut pentru balcoanele sale din lemn și Bazilica del Pino. Am continuat către orașul Arucas unde am admirat impresionanta biserică neo-gotică San Juan Bautista și centrul istoric. Și ultimul obiectiv a fost Plantația de Cafea Finca de La Laja, singura plantație de cafea din Europa, unde am savurat cafeaua barraguito.

Am înnoptat în Las Palmas, apoi a urmat o zi și o noapte la bordul navei de croazieră.

Ultima oprire pe țărm, portul de croaziere Madeira, de unde am pornit către centrul vechi din Funchal. Ne-am plimbat pe străzile pietonale din centrul istoric al capitalei, apoi am urcat cu autocarul către Monte, cu priveliști spectaculoase asupra golfului Funchal. Am vizitat Grădinile Monte Palace cu colecții impresionante de plante exotice, grădinile japoneză

și orientală și expozate de artă.

Pentru cei care se întreabă „de ce merită văzută Madeira?”, împărtășesc câteva impresii:

Madeira și capitala sa Funchal

Insula Madeira, este o atracție, mulți turiști fiind încântați de clima blândă și farmecul exotic al naturii, care aici creează senzația că primăvara este nemuritoare.

Madeira „insula primăverii eterne” este situată în Arhipelagul Atlanticului de nord, la aproximativ 600 km de coasta africană și are o suprafață de 741 km². Deși aparține de Portugalia, este și o regiune autonomă, cu capitala la Funchal.

Funchal, capitala arhipelagului Madeira, este un oraș așezat ca un amfiteatru natural pe coasta de sud a insulei. Privit de sus, pare o cascadă de case albe, care se revarsă din munți în albastrul Atlanticului. Numele sau vine de la fistic (fenchel), plantă salbatică ce crește din abundență aici.

„În anul 1418, exploratorii norvegieni, printre care João Gonçalves Zarco cel care a descoperit Madeira și este cel care a și fondat în 1421 Funchal.

Regele Manuel I al Portugaliei a ridicat în anul 1508 Funchal la rang de oraș, acesta devenind rapid un centru comercial de elită al imperiului portughez din Atlantic, un punct al expansiunii maritime.

Între sec. XV și XVI, Funchal a prosperat datorită dezvoltării industriei zahărului. Inițial un centru important al industriei zahărului și o oprire cheie pentru caravane, orașul s-a transformat ulterior

într-un centru renumit pentru producția de vin și o destinație turistică de elită, acesta fiind denumit „perla Atlanticului”.

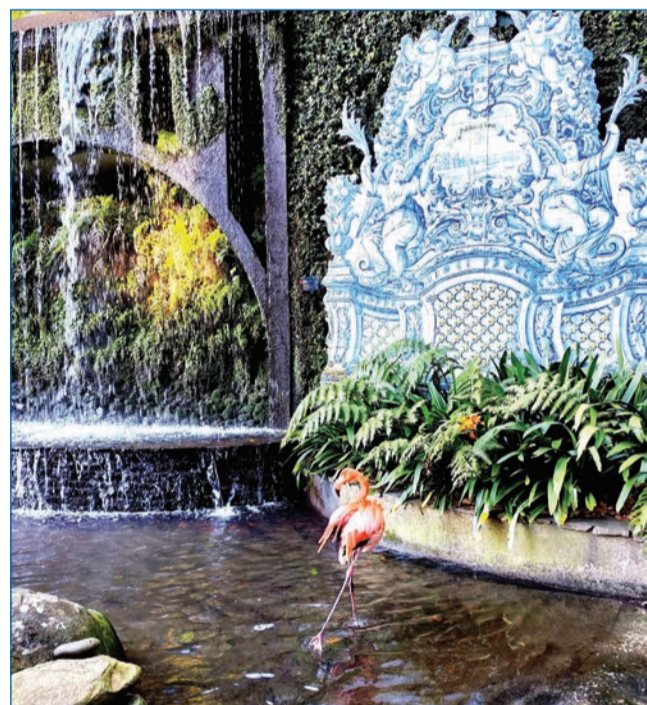
În sec. XIX, Funchal a devenit refugiu pentru aristocrația europeană, împărăteasa Elisabeta I a Austriei, Sisi și chiar regele Carol I al Austriei, locuind aici o perioadă.

După declinul erei zahărului, celebrul vin de Madeira a devenit „comoara orașului” și a fost

exportat în toată lumea, fiind servit chiar și la semnarea „Declarației de independență a Americii”.

Acum, Funchal este o grădină care respiră sare, un poem scris în alb și albastru, munții îi sunt umeri, oceanul îi este oglindă. Diminețile miros a cafea și briză marină, iar serile coboară ca un voal de lumină peste port. Casele, ca niște scoici deschise, păstrează în ele ecoul valurilor. Grădinile botanice sunt ca niște tapițerii vii țesute de flori exotice și palmieri. Orașul nu strigă, doar sopteste, nu impresionează

prin grandoare, ci prin lumină. Funchal este special pentru un climat subtropical, pentru peisaje cu munți abrupti și plaje cu roci vulcanice.

În Funchal, orașul cu aer exotic, o experiență inedită este plimbarea pe asfalt cu săniile carreiros de la Monte, de care grupul nostru de turiști nu s-a putut bucura deoarece duminica (zi în care a fost organizată excursia la acest obiectiv) nu era program.

În Funchal am explorat grădinile Monte Palace cu colecții impresionante de plante exotice, grădini japoneze și orientale, centrul vechi al orașului -un muzeu în aer liber cu creații artistice, și am văzut casa celebrului fotbalist Cristiano Ronaldo.

Monte Palace

Garden Monte Palace, găzduiește plante exotice, măslinul milenar, dinainte de Isus Hristos, lacuri cu pești koi, cascade și mozaicuri azulejo, care ilustrează istoria Portugaliei.

Pe lângă natură, grădina găzduiește sculpturi africane, colecții de minerale rare expuse în muzeul „Segredos da Mae Natureza”, într-un cuvânt este un dialog continuu între natură și creația umană.

Monte Palace - Tropical garden este ca și o poveste spusă de ape, frunze și lumină. Sau, mai bine zis, deasupra orașului Funchal, aici unde norii își încetinesc pașii, Monte Palace nu este doar o grădină, este o respirație adâncă a insulei Madeira. Aici, pământul nu crește plante, crește vise. Aleile șerpuiesc ca niște gânduri nerostite, palmierii își ridică brațele ca niște candelabre vii, iar ferigile par amintiri dintr-o lume preistorică, păstrate într-un glob de sticlă verde.

Fiecare frunză are luciul unei promisiuni tropicale, fiecare floare este o flacăra colorată care nu arde, ci mângâie. Apa cade în cascade, nu ca să curgă, ci ca să cânte. Lacurile sunt oglinzi care nu reprezintă doar cerul, ci și liniștea. Peștii koi alunecă prin apă ca niște gânduri aurii, fără grabă, fără teamă.

În grădina orientală, podurile roșii sunt arcuri peste timp. Pagodele nu sunt clădiri, ci șoapte din alt continent, iar statuile veghează tăcute ca niște filozofi împietriți în meditație.

Monte Palace este ca o hartă a lumii, desenată cu rădăcini în Africa, Asia, America de Sud, toate respirând aici una lângă alta, fără granițe, fără conflicte, doar verde...! Iar sus, la marginea teraselor, Funchal pare o jucărie delicată și oceanul se întinde ca o pagină albastră nesfârșită, iar cerul pare să coboare atât de aproape, încât ai impresia că îl poți atinge. Aici, timpul nu trece, se dizolvă, iar gândurile nu se grăbesc, înverzesc.

Vizitatorii sunt fascinați de acordurile muzicii mediteraniene, care răsună în Garden Monte Palace, spectacol susținut zilnic de artiști portughezi, care oferă o experiență culturală unică.

Monte Palace nu este o grădină, este o inimă care bate încet deasupra Atlanticului.

Centrul vechi al capitalei Funchal - un muzeu de artă în aer liber

Cel mai vechi cartier al capitalei Funchal este încărcat de istorie și artă. Aici, pe Rua de Santa Maria am putut vedea clădiri care dăinuiesc din secolul al XV-lea, precum și un adevărat muzeu în aer liber cu numeroase creații artistice.

În anul 2004 secretarul general al Funchal a avut ideea de a implementa pe celebra Rua de Santa Maria, proiectul artistic „Art of Open Doors” care a transformat ușile caselor în adevărate opere de artă. Prin acest proiect încheiat în anul 2010 toți locuitorii au fost obligați să își picteze ușile, prima ușă pictată „Dona Hanna” purtând semnătura unui brazilian.

Admirând ușile pictate, gândul mi-a zburat la distinsul meu coleg de redacție Virgil Cojocaru – Cover, artist consacrat al penelului și jurnalist

remarcabil, care ar fi fost încântat să vadă aceste creații uimitoare.

Cristiano Ronaldo și Madeira

Cunoscutul fotbalist portughez Cristiano Ronaldo s-a născut și a copilărit în Madeira.

Având în vedere celebritatea lui, aeroportul din Madeira îi poartă numele, iar la intrarea în aeroport s-a construit statuia sa.

Fanii acestui mare sportiv, dacă ajung în Madeira trebuie să viziteze muzeul CR7 unde sunt prezentate informații despre întreaga carieră fotbalistică a lui Cristiano Ronaldo și colecția de trofee câștigate de acesta. Și chiar să se cazeze în hotelul „Cristiano Ronaldo” (o noapte de cazare pornește de la 180 euro). Din păcate, organizatorii excursiei noastre nu ne-au oferit posibilitatea de a viziona obiectivele turistice ce poartă emblema „Cristiano Ronaldo”,

am reușit însă în goana autocarului să vedem una dintre casele acestuia, zugrăvită în alb și gri, situată la ieșirea din portul Madeira, pe partea stângă și care valorează câteva sute de milioane de euro.

Și câteva note de final

Excursia a fost o incursiune în paradis, dar trebuie să spun că am avut parte și de momente nedorite, care au umbrat farmecul acestei povești... Mai exact, deși turiștii, contractual, au achiziționat o croazieră cu întinerariul: Insulele Canare, Madeira și Maroc, au primit o vacanță fără Maroc (motivul neprobat) nava a suferit avarii pentru care au fost necesare lucrări de mentenanță. Alte rateuri ale agenției de turism: transferul la Monte Palace cu telefericul (care oferă o panoramă spectaculoasă asupra Funchal) nu a fost posibil (telefericul era în revizie); coborârea cu săniile carreiros de la Monte nu a fost să fie pentru că duminica nu au program.

Și ar mai fi ceva de spus...o croazieră pe un vas, este frumoasă dar, excursiile la țărături sunt atât de limitate în spațiu și timp... încât reușești doar să respiri aerul locurilor pe care le vizitezi.

Cu toate acestea, Madeira este un paradis, care „oprește timpul în loc”... și sigur, cei ce nu au văzut-o, trebuie măcar o dată să se bucure de ea, pentru că, Madeira își merită numele de „insula primăverii eterne”!

GEORGE VLAICU: Titlul pe care l-ai ales mă duce la un fenomen din natură, când întâlnirea unor energii diferite, ce produce acea flamă pe care o numim trăsnet și care îndreptându-se spre Terra, este însoțit de acel zgomot asurzitor ce străbate spațiul topindu-se într-un ecou peste văi și câmpii.

SANTUZZA TĂLMĂCEANU-DINESCU: În lumea muzicală sunt acele succese ale unor personalități a căror dăruită interpretare artistică, odată pătrunzând în sala de spectacole, se îmbină cu bucuria aplauzelor publicului și au răsunet prin comentariile din presa de specialitate, prin ziare, comentariile dintre semeni și aprecierile unor importanți artiști care le sunt mentori. Îmi amintesc că era prin anii 1969-'70. Mama obișnuia să se ducă la Operă, la spectacolele în care jucau fostele ei studente din ultima promoție. Sopranele Marina Mirea, Ligia Grosu, Gerda Radler, mezzosoprana Veronica Gârbu, dar și atunci când era prezent în distribuții tenorul Cristian Mihăilescu, viitorul regizor de succes în operă (sosit de la clasa Ionel Tudoran, după plecarea acestuia). Eu eram în perioada aceea deja redactor muzical la Radiodifuziune și mă bucuram, bineînțeles, și de prezența lor în emisiunile de gen. Era într-o sâmbătă și părinții, întorși din oraș, de la un film, s-au pus pe mărturisiri, la o cafea. Mama mi-a atras atenția asupra evoluției spectaculoase a trei bărbați al căror suflu era înnoitor și puternic: Sergiu Nicolaescu, Pompei Hărășteanu și Ludovic Spiess.

Dacă la Pompei și Ludovic eu mă așteptam la acea vibrație proprie cântăreților, la Sergiu Nicolaescu m-a surprins faptul că realizează filmele cu mare atenție pentru detalii și cursivitate, ca pe un libret de operă. Muzica este prezentă. A și dovedit ulterior. De la cea populară, la clasică. Pentru anumite proiecte a solicitat compozitori renumiți pentru muzica de ilustrație, precum Theodor Grigoriu, Adrian Enescu, Tiberiu Olah, Temistocle Popa, Horia Moculescu.

„Merită atenție, ocupă-te de cei trei!”, a adăugat. În 1974, după absolvirea cursurilor intensive de presă am fost cooptată la Televiziune. Poziția mea relațională era bineînțeles superioară, emisiunile de televiziune având și avantajul imaginii.

G.VI.: Viața și-a urmat cursul. Emisiuni, deplasări la Teatrele muzicale pentru a prezenta o mare diversitate. Televiziunea începuse să emită și pe programul doi, cu un număr mai mare de ore, pentru întreaga țară.

S.T.-D.: Spiess și Hărășteanu erau prezenți în Concert de prânz, Recital de operă, Studio liric, de câte ori eram în țară. Nicolaescu era angrenat în filme istorice și eram obligată să-l aștept. Mi-am orientat activitatea artistică spre scenarii și spectacole aniversare realizate direct cu Teatrele lirice sau Conservatoare (Cluj, Brașov, București), Studii de antropologie muzicală, Volum de versuri.

G.VI.: Un telefon inopinat din partea lui Pompei Hărășteanu ne-a pus pe gânduri. Cariera lui evoluase frumos, avea mulți admiratori în rândul publicului iubitor de muzică. Îmi amintesc că erau prezente roluri din marile creații italiene, franceze

Che bella voce (VIII)

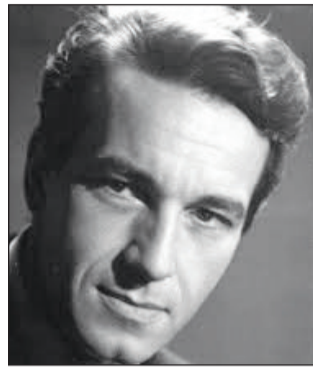
ECOUL

Santuzza TĂLMĂCEANU DINESCU
realizator tv, membru UZPR/UCIN

Pompei Hărășteanu

Sergiu Nicolaescu

Ludovic Spiess

Ana Tălmăceanu

și o montare nouă a operei „Oedip” de George Enescu, în regia Andei Tăbăcaru.

S.T.-D.: Maestrul m-a chemat la el, mi-a mărturisit că nu are o stare sufletească prea bună și că este nehotărât dacă să mai continue activitatea, având deja o vârstă înaintată. M-am apropiat de el, l-am privit în ochi și, dându-mi seama că este în suferință, i-am vorbit pe un ton cald și calm, spunându-i că vocea îi sună splendid, că este un bărbat foarte prezentabil, iar în ce privește... iubirile: una pleacă, alta vine. Îl ghicisem! A răs cu poftă și m-a îmbrățișat emoționat. Nu m-a mirat. Trecuseră treizeci și cinci de ani de când plecase dintre noi Ana Tălmăceanu și acum îmi spunea că seamănă cu ea în felul de a privi și asculta partenerii de discuții, că am „aerul” ei. „Maestre, vom marca această ultimă perioadă de activitate și studiul îl voi intitula «Bună seara, Don Basilio», numele cunoscutului personaj al lui Rossini din lucrarea „Bărbierul din Sevilla”. Mi-a mulțumit. Trebuia să urmăresc ideea în toate spectacolele în care era solicitat și pentru că îmi cerea să fiu mereu prezentă. Slujirea artei, pentru care îți trebuie talent, voce, înzestrare mentală, cere și o muncă pentru modelarea propriei personalități într-o obținerea personajului interpretat, eu având ambiția de a-i insufla maestrului un plus de valențe. „Ei, ce părere ai?”, mă provoacă Pompei, după repetiția generală a Operei „Oedip”, spectacolul de a doua zi.

Spectacolul este bine lucrat de Anda Tăbăcaru, regizoarea constată doar drama, nu o „îngroșă”. Cred însă că personajul Phorbas pe care îl interpretezi poate căpăta un contur mai accentuat – de la pașii scenici mai mari și greoi de pe drumul lui spre Theba până la o culoare mai „întunecată” a vocii însoțită de gesturi largi, desperate care-i dezvăluie lui Oedip adevărul despre viața lui. Ucigaș, fără voie al adevăratului tată, a devenit soț al mamei și tată al fraților lui.

„Succes, maestre!”

A doua zi la aplauzele finale, la apariția lui Pompei, s-a auzit un „Olh, a, a, a” prelungit și atmosfera s-a

Pompei Hărășteanu - Oedip

înfierbântat. Semnul pe care-l așteptam de la el a venit informându-mă că dorește să fiu prezentă cu

doauă ore mai devreme la spectacolul cu „Rigoletto” de Verdi. De ce dumneavoastră, basul profund care a trecut prin atâtea roluri grele, dacă îmi amintesc bine, mozartiene, wagneriene, din cele verdiene, v-ați oprit tocmai la Sparafucile din „Rigoletto”? Încercam eu să dezleg misterul. Vă temeți că jocul de scenă, să nu fie cumva, învechit? Care mai e

Pompei Hărășteanu - Sparafucile, Rigoletto

și impactul la public, al acestui rol, să-i zicem secundar? Mimând mișcarea scenică și fredonând muzica însoțită de text „am hotărât să îmbogățim” personajul. Fost militar, este încă foarte puternic, mânuiește cu pricepere spada și este dornic să câștige niște galbeni, chemat de Rigoletto care vrea să-l ucidă pe ducele de Mantua care i-a răpit și necinstit fiica, tână și fermecătoare Gilda. Ducele se află și într-o altă aventură chiar la hanul lui Sparafucile, unde o curtează pe Madalena frumoasa hangiță, fiica acestuia. „Gesticulând vă înconjurăți victima precum un șarpe ce se încolățește în jurul prăzii, în timp ce vocea dumneavoastră ne va dăruia insinuante sunete fermecătoare”. La finele spectacolului, având emoții inexplicabile, într-un fel, l-am așteptat la cabină. La difuzorul cabinei am auzit la un moment dat acel „A, a, a!” prelung și aplauze de câteva minute. A intrat radios în cabină și, strângându-mă în brațe, m-a sărutat pe față, în forma unei cruci. A aplecat privirea și a tăcut. „Știu la cine vă gândiți”? A zis: „Da, la doamna Ana, care m-a apreciat de la început”. Concomitent și evoluția lui Sergiu Nicolaescu era surprinzătoare. Calea spre el era favorabilă pentru că îi propuneam câteva opere foarte importante, iar regizorul de televiziune Corneliu Dalu, cu care începusem să lucrez, era un apropiat de-al său. Aveam avantajul unor înregistrări muzicale, în care soliștii acestora, aflați la o vârstă, aveau o prezență scenică rezonabilă. Nu trebuiau înlocuiți. Da, play back-ul ar fi fost imposibil. Maestrul Alexandru Zirra ne lăsase moștenire „Alexandru Lăpușneanu”, Nicolae Bretan, „Horia”, Pascal Bentoiu, „Hamlet”, Theodor Bratu, „Vremuri de vitejie”, ca să nu mai vorbim

Sergiu Nicolaescu Corneliu Dalu

despre opere din repertoriul Electrocordului. Îl aveau protagonist pe tenorul Ludovic Spiess, în mare vogă internațională, iar restul distribuțiilor era de nota zece. „Boema” lui Puccini este cu David Ohanesian, Pompei Hărășteanu, Constantin Gabor, „Turandot” cu Maria Slătinaru-Nistor, Octav Enigărescu, Valentin Teodorian, Corneliu Fânățeanu, „Samson și Dalila” cu Elena Cernei, Dan Iordăchescu, Nicolae Florei, corul și orchestra Operei sau a Radiodifuziunii, dirijori Constantin Petrovici și Carol Litvin. „Luptă să ajungem la el, îți dau lista cu propuneri. Poate avem noroc să ne strecoare printre proiectele ce se află în teancul din mapa de pe masa lui. Are o dinamică interioară pe care o transmite celor cu care lucrează, o dezvoltare și o continuitate a acțiunii de parcă ar urmări totul panoramic, de deasupra. Vezi un altul în locul lui?”. Corneliu Dalu: „Nu! Avem regizori buni, dar nu la forța și coordonatele lui. În plus iubește muzica bună și dansul”. N-a fost să fie, însă regretul îmi bântuie sufletul și la cei patrusprezece ani de la „plecarea lui Dincolo”. Au trecut secole de la drama lui Oedip. În 1989 urma să aibă loc premiera filmului „Mircea”. Publicul avea să audă încă odată, ceea ce-i fusese făcut cunoscut, de peste jumătate din producțiile lui Sergiu Nicolaescu. Propunerile mele ar fi fost încă o pledoarie pentru adevăr, pentru libertate și a trăi viața cum se cuvine. Mircea cel Bătrân: „Noi suntem pe aceste meleaguri de la începutul începutului. Noi avem alte legi, nu aceea a cotropirii, ci aceea a răbdării, a purtării și înțelegerii cuviincioase a lumii”. Interesant vechiul cântec baladesc pe care nepotul Vlăduț îl cântă lui Mircea aflat la pat, doborât de boală și bătrânețe, celui care i-a deschis ochii și mintea povestindu-i istoria. „Ciobănaș cu trei miori/Vine vremea să te-nșori/Ciobănaș cu trei miori/Îmbrăcat în strai de nori/Zilele să-ți prea mășori/Cum ți-e scris la ursitori/Noaptea de la cântători/Pân' la revărsat de zori”. De la baladă (Mircea) la geampara (Coroana de foc), de la o Ciuleandă (filmul cu același titlu) la Tango (Ultima noapte), momente muzicale ce marchează nuclee importante ale acțiunilor cu bucuriile și nefericirile lor. Sergiu Nicolaescu dezvăluie o dramă a noului secol, aceea a însingurării, a lipsei de empatie și a unei dominări fără precedent a banilor. „În cazinourile de la Monte Carlo, încrâncenarea sângeroasă a războiului nu se prea face simțită. M-am întors prin Mediterana...” Povestește avocatul Nicolau, cel care la o petrecere va demonstra cum se dansează, la Paris, tangoul (Foto tangou) („Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război”). Farmecul Parisului revine, în „Orient Express”. Șansonete cântate la pian, la prințul Morudzi, ne dau pentru câteva clipe speranța unei apropieri sub pavăza iubirii dintre acesta și tânăra Ana care-l adoră. Nu se mai poate avânta din orgoliul vârstei spre ea, cu toate că ar dori-o pentru delicatețea și tinerețea ei plină de dorințe pătimașe. Tristeți, melancolii înlăcrimate ajung să devină șlagăre sub penița unor compozitori romantici incurabili, să „mângâie” prin armonii multe sufletele. „Nu mai sunt cum

Sergiu Nicolaescu dansând

am fost”, își începe dizeuza cântarea în filmul „Cu mâinile curate”. „Nu mai sunt cum am fost/Tu mi-ai înăsprit, anii mei însoriți/Tu mi i-ai oprit/Nu mai știu să zâmbesc/Tu m-ai dezvățat/Nu mai știu nici să sper/am uitat/Tu poți iar să clădești/Cu un biet cuvânt/Tu poți iar să mă faci să iubesc...” Cunoscutul dans popular Ciuleandra este prezent în filmul cu același titlu, o dramă cutremurătoare. Un dans de viață al pașilor iuți ce înaintează apoi se retrag, într-o horă mare, ce are înăuntrul ei o horă mai mică, ce se rotește în sens invers, iar în mijloc horește un cuplu de tineri ce-și spun unul celuilalt că doresc să rămână împreună. Splendid acest „ritual” al iubirii („Ciuleandra”).

„Înc-odată măi băieți/Uite-așa și-așa/Două fire, două paie/Ia Ciuleandra la bătaie/Înc-odată măi băieți/Uite-așa, și-așa/Foaie verde ruginiță/Draga neichii copiliță/Uite-așa, și-așa”. Cât de tandru sună și acum ZARAZA lui Cristian Vasile („Supraviețuitorul”). „Când apari signorita în parc, pe-nserat/ Curg în juru-ți petale de crin/Ai în ochi luciri de păcat/ Și ai trupul de șarpe felin/Gura ta e-un poem de nebune dorințe/Sânii tăi, un tezaur sublim/Ești un demon din vis care tulburi și

Ciuleandra

minți/Ai zâmbetul de heruvim/Vreau să-mi spui, frumoasă Zaraza, cine te-a iubit/Câți au plâns, nebuni, pentru tine și câți au murit/Vreau să-mi dai gura-ți dulce, Zaraza/Să mă-mbete mereu/De-a ta sărutare Zaraza/Vreau să mor și eu”. În „Duelul”, titlu de film ales nu întâmplător, întreaga natură participă parcă alături de un suflet întristat. „Plouă, ploaie rece de toamnă/stropii grei curg pe geam/Și eu n-am cui să-i vorbesc/Și în ochii cui să privesc/Ploaie, ploaie rece de toamnă/Pic, pic, stropii cad iar și dispar/Ca un vis, ca un dor trecător/Vântul urlă pe ulița veche ce pare pustie/Și îngână cu foșnetul frunzelor o melodie/Plouă, ploaie rece de toamnă”. Da, maestre! Vine iar toamna și nu am apucat să vă fac să mărturișiți, de unde ați avut atâta dragoste pentru oameni! Cu Ludovic Spiess, la o privire mai atentă, moștenirea noastră se îmbogățește, spre marea noastră mândrie. La noi, în ținuturile de la râurile cele mari până la Marea cea mare, avem oamenii cu un argument interior imbatabil de viață și de exprimare către ceilalți – comunicarea prin ceea ce numim artă. Dintre aceștia, artistul liric este un tălmăcitor al însuflețitoarelor stări de iubire și emoționantelor

drame umane. Aflând din Conservator, de la mama, că eu lucrez la Radiodifuziune la redacția de Operă-Operetă, mi-a făcut la un moment dat, prima lui vizită, Ludovic Spiess, tenorul liric-spint, cum îl numesc specialiștii, cu remarcabile calități vocale și o prezență scenică frumoasă, nativă. M-am bucurat văzându-l și l-am lăudat. Se făcuse remarcat după venirea de la Cluj la București, în spectacole importante la Teatrul de Operetă: Voievodul țiganilor (Johann Straus), „Țara surâsului”, (Lehar), „Lysistrara” și „Lăsați-mă să cânt” (Gherase Dendrino).

LUDOVIC SPIESS: <<Doamna Tălmăceanu, mi-aduc aminte, mi-a zis, „dragule, ține-te bine în șa, te așteaptă un drum lung!>>” (Foto Spiess)

S.T.-D.: Ai apărut la timp, spre norocul tău. Și amintești de apariția în lumea operei, a lui Franco Corelli: înalt, prezentabil, o voce interesantă și bine pusă la punct. El a făcut să răsuflă ușurate multe soprane de pe mapamond. Excepționalii tenori ai timpului erau, din păcate, mai mici de statură, scurți în gât încât dădeau impresia că nu îl au, iar unii dintre ei erau cam corpolenți.

L.S.: Și?

S.T.-D.: Ești dorit, din punctul de plecare de sopranele înalte și statuare. Ioan Sutherand, Brigit Nilsson, Martha Arroyo, Montserrat Caballe, Grace

Ludovic Spiess cu Mirella Freni

Bumbey, Mirella Freni, (foto Spiess cu Freni) abia te așteaptă cu brațele deschise. Se zvonește că mă vor coopta la Televiziune. Vom colabora din 1974. Fă-mi cunoscută prezența ta în țară. Vei fi solicitat mult peste hotare! Spectacole de sală, pe scene în aer liber, vor bucura mii de melomani. Refăcută după război, lumea revenise la dorința de a vedea spectacole de top din repertoriul universului operei: „Boris Godunov”, (Mussorski), „Boema”, „Madame Butterfly”, „Tosca” (Puccini), „Aida”, „Bal Mascarat”, „Don Carlos”, „Trubadurul”, „Rigoletto” (Verdi), „Lohengin” (R. Wagner), „Cavalerul rozelor” (Richard Strauss), „Samson și Dalila” (Saint Saens), „Paiate” (Leon Cavallo) l-au avut ca solist. O prezentare făcută de Ludovic a operei „Boris Godunov”, difuzată la Secția noastră de operă-operetă-balet (lucrare sosită pe filieră ZDF), colaborarea din cadrul Festivalului „George Enescu”, o ediție de care s-a ocupat personal, au precedat o emisiune consacrată maestrului Puccini. Arie celebre din toate operele în care a cântat de-alungul anilor au fost însoțite de prezentări în viziunea lui proprie. A fost foarte interesant. Dacă ar fi să ne oprim doar pe relația cu cele trei personalități pomenite, m-aș putea considera o realizatoare foarte bogată, cu sufletul plin de amintiri excepționale.

G.VI.: Ne-au îmbogățit pe toți, dar sănătatea lor devenită precară în urma atâtor emoții și eforturi nu a mai putut fi recuperată. Ideea de a exista un centru de sănătate adaptat nevoilor celor din mediul artistic a fost pe punctul de a fi pornit

S.T.-D.: Da. După modelul bulgar, ei au reușit parțial. Să dorim și noi într-un viitor, poate nu foarte îndepărtat. Nu este simplu. Sănătatea trebuie vegheată din timp.

(va urma)

ANSPDCP în 2025

Creștere fără precedent a activității de supraveghere, cu întrebări asupra eficienței sancționatorii

Ionei MUNTEAN

Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal (ANSPDCP) a publicat **sinteza raportului de activitate pentru anul 2025**, un document care relevă atât intensificarea fenomenului încălcărilor Regulamentului General privind Protecția Datelor (RGPD) în România, cât și limitele sistemului de sancționare, printr-o abordare preponderent corectivă, în raport cu standardele europene. Cifrele sunt realmente impresionante: 12.297 de plângeri, sesizări și notificări de incidente de securitate – o creștere de 130% față de 2024 – care confirmă că protecția datelor personale rămâne o provocare majoră pentru operatorii economici și instituțiile publice din țară.

Volumul activității crește exponențial, dar capacitatea de răspuns rămâne limitată. Explozia numărului de sesizări – de la 5.354 în 2024 la 12.297 în 2025 – marchează cea mai abruptă creștere anuală din istoria ANSPDCP. Plângerile propriu-zise au crescut de la 4.887 la 11.278, o dublare care sugerează atât o conștientizare sporită a drepturilor cetățenilor, cât și persistența practicilor neconforme în mediul digital și instituțional românesc.

Totuși, ritmul de finalizare a investigațiilor nu a ținut pasul: doar 488 de investigații au fost finalizate în 2025, dintre care 312 din oficiu și 176 ca urmare a plângerilor. Raportul dintre volumul de sesizări și cel de soluționări ridică semne de întrebare privind capacitatea operațională a autorității – cu un aparat de numai 35 de angajați, ANSPDCP gestionează un volum de cazuri comparabil cu cel al unor autorități europene de dimensiuni similare, dar cu timpi de răspuns semnificativ mai lungi.

Incidentele de securitate raportate în 2025 – 205 notificări conform articolului 33 RGPD – au vizat preponderent vulnerabilități persistente în IT, în tipologia încălcărilor putând fi enumerate: atacuri cibernetice care au compromis confidențialitatea, disponibilitatea și integritatea datelor (ransomware și malware), baze de date expuse public, indexate de motoarele de căutare (prin configurări deficitare ale aplicațiilor web), divulgări accidentale ale datelor personale către destinatari greșiți (cauzate de transmiterea eronată prin e-mail), testare insuficientă a aplicațiilor înainte de lansarea în producție (nefiind nerespectate principiile privacy by design/default) și accesul neautorizat la sistemele de supraveghere video, o constantă și în anii anteriori.

Sesizările (814 în 2025, față de 297 în 2024) au evidențiat probleme recurente: monitorizarea video abuzivă a angajaților, implementarea de sisteme biometrice (amprentă digitală, recunoaștere facială) fără bază legală clară, divulgarea rezultatelor medicale genetice și utilizarea camerelor body-cam fără temei legal.

Comparativ, autoritățile din Franța, Germania și Italia au emis în 2024-2025 orientări detaliate privind sistemele de recunoaștere facială în spații publice și monitorizarea angajaților, urmând principiile stabilite de Comitetul European pentru Protecția Datelor (CEPD) în Orientările 3/2019

privind prelucrarea datelor video și Orientările 8/2020 privind targetarea utilizatorilor rețelelor sociale. ANSPDCP nu a emis încă documente de detaliu comparabile pentru sectoarele critice identificate.

Sanțiuni modeste și abordare preponderent corectivă, în decalaj față de practica europeană

În 2025, ANSPDCP a aplicat 105 amenzi, totalizând 2.565.020 lei (aproximativ 511.400 euro) – o medie de circa 4.870 euro pe amendă. Din acestea, 96 de amenzi (2.378.020 lei) au fost aplicate pentru încălcări ale RGPD, iar nouă amenzi (187.000 lei) pentru încălcări ale Legii 506/2004 privind prelucrarea datelor în sectorul comunicațiilor electronice.

Comparativ, cifrele românești rămân modeste în peisajul european. Conform [GDPR Enforcement Tracker](#), autorități precum cea franceză (CNIL), germană (diverse Landesdatenschutzbehörden), sau italiană (Garante) au aplicat în 2024 amenzi medii semnificativ mai mari – de la zeci de mii până la sute de mii de euro per caz sancționat.

Autoritatea spaniolă (AEPD), de exemplu, a aplicat în 2024 amenzi totale de peste 35 milioane de euro (35.592.200 euro, mai exact), cu sancțiuni individuale ce depășesc uneori pragul de 100.000 euro pentru încălcări similare celor raportate în România (configurări deficitare ale sistemelor IT, absența măsurilor de autentificare multifactor, divulgări neautorizate de date).

În schimb, din investigațiile din oficiu efectuate de ANSPDCP în 2025, au fost aplicate 50 de amenzi RGPD în valoare totală de 1.813.894 lei (echivalentul sumei de 357.500 euro) – rezultând o medie de doar 7.150 euro pe amendă. Această cifră sugerează că nicio sancțiune individuală nu a atins pragurile disuasive prevăzute de art. 83 RGPD, care permit amenzi de până la 20 milioane euro sau 4% din cifra de afaceri globală anuală, după cum suma este mai mare.

Chiar și luând în considerare cele 46 de amenzi RGPD aplicate ca urmare a plângerilor (584.320 lei, echivalent 116.500 euro), media pe amendă rămâne la aproximativ 2.530 euro – o sumă care nu respectă liniile directoare ale CEPD privind calculul amenzilor și nu poate avea un efect descurajator pentru operatori cu activitate economică semnificativă sau pentru instituții publice cu bugete consistente (acestea din urmă nu sunt, deseori, amendate).

Sinteza arată că ANSPDCP a preferat instrumentele corective sancțiunilor financiare: 145 de avertismente și 182 de măsuri corective dispuse în 2025. Măsurile includ implementarea autentificării multifactor (MFA), revizuirea politicilor de complexitate a parolilor, jurnalizarea accesărilor, adoptarea de soluții antivirus actualizate și securizarea accesului la distanță prin VPN.

E adevărat că orientările CEPD recomandă proporționalitate în sancționare și promovarea conformării voluntare, dar există, totuși, opinii alternative critice care susțin că absența unor sancțiuni semnificative în cazuri grave –

ransomware, expuneri publice ale bazelor de date prin configurări greșite, transmiterea neautorizată a copiilor actelor de identitate – poate submina, în esență, efectul preventiv al RGPD.

ANSPDCP a emis 934 de puncte de vedere în răspunsul la solicitări ale operatorilor și ale cetățenilor – o cifră stabilă comparativ cu anii anteriori (948 în 2022, 971 în 2023, 882 în 2024). De asemenea, au fost emise 84 de avize asupra proiectelor de acte normative, marcând o scădere față de 99 în 2024, dar păstrând un rol consultativ activ în procesul legislativ.

Acest volum de consultări indică o autoritate accesibilă, dar ridică întrebări privind gradul de predictibilitate al practicii sale decizionale. Spre deosebire de CNIL (Franța) sau ICO (Marea Britanie), care publică regulat documente de îndrumare și studii de caz anonimizate, ANSPDCP nu menține o bază de date publică cuprinzătoare cu punctele sale de vedere, limitând astfel transparența și posibilitatea de autocorectare a operatorilor.

Ne-am confruntat cu transparența instituțională limitată a ANSPDCP, solicitând furnizarea unei copii complete a raportului de activitate pe anul 2025, într-o versiune mai extinsă decât cele 15 pagini publicate în ianuarie 2026, precum și date privind activitatea de control la instituțiile publice, pentru documentarea materialelor despre îndeplinirea atribuțiilor. Nu am primit datele solicitate, fiindu-ne recomandat să accesăm site-ul Autorității (raportul de activitate pe anul trecut este încă în lucru, după două luni de la sfârșitul anului). Site-ul instituției, cu un design învechit, construit pe tehnologie Java de acum 20 de ani, nu are un motor de căutare intern, cu filtre granulare (găsirea datelor din 2025 necesită deschiderea manuală a 82 subpagini), cu fișiere neindexate corect (datele despre sancțiuni nu pot fi preluate automat de platforme independente de monitorizare), metode arhaice de rutare și absența totală a seturilor de date în formate deschise (CSV, JSON, XML) prelucrabile (pentru a afla ce sancțiuni peste 10.000 euro au fost aplicate în 2025 trebuie să deschizi din nou, manual, cele 82 linkuri). Lansarea unui portal nou, la standarde moderne, care să permită interacțiunea asincronă cu cetățeanul, cu plusuri la accesibilitate, formate deschise, servicii electronice integrate și ergonomie vizuală, nu doar un depozit de documente PDF, model de „privacy by design”, comunicare instituțională și suport real pentru operatori, reprezintă un obiectiv așteptat de încredere publică.

Cooperarea europeană și rolul României în mecanismul de consistență

România a fost implicată în 2025 în analizarea a 35 de seturi de Binding Corporate Rules (BCRs) – reguli corporatiste obligatorii care permit transferuri internaționale de date în cadrul grupurilor multinaționale. ANSPDCP a acționat ca autoritate co-revizor la cererile de aprobare a BCRs transmise de șapte companii și a participat la redactarea a șase opinii ale CEPD.

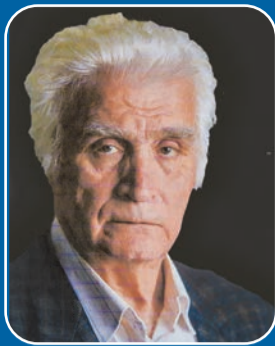
(continuarea în numărul următor)

Referințe:

Informații sintetice privind activitatea ANSPDCP 2025: <https://www.dataprotection.ro/servlet/ViewDocument?id=3092>

GDPR Enforcement Tracker: <https://www.enforcementtracker.com>

EDPB Guidelines: https://edpb.europa.eu/our-work-tools/general-guidance/gdpr-guidelines-recommendations-best-practices_en

Vergil COJOCARU - COVER
editor senior pictor, membru UAPR,
UZPR, Liga Navală Română,
vice-președinte cu probleme culturale

Armonii între suflet, culoare și formă

În operele sale, artista creează un univers în care anticiparea și reflecția se împletesc într-o mișcare continuă de căutare. Compozițiile devin spații deschise, vii, în care culoarea, volumul și gestul artistic coexistă într-un dialog subtil, oferind privitorului o fereastră către armonia interioară.

Demersul artistic al Cristinei Magdalena Frăsineanu este profund asumat. Influențele se subordonează temei, iar fiecare lucrare devine un pretext pentru descifrarea unei sensibilități autentice. În creațiile sale există o nevoie firească de a păstra prospețimea expresiei și de a transmite vibrația interioară către cel care privește.

Parcursul său artistic a fost conturat și rafinat în cadrul atelierului Melinda Art, un spațiu în care și-a dezvoltat tehnica și identitatea artistică.

Lucrările sale au fost expuse la Muzeul Recordurilor Românești, Muzeul Național al Țăranului Român, Geo Art, Melinda Art și în cadrul unei expoziții organizate la Senatul României.

Activitatea sa artistică a fost remarcată și în reviste și publicații, unde lucrările sale au fost apreciate pentru autenticitate și expresivitate.

Prin tablourile sale, artista urmărește să transmită emoție, echilibru și sens, invitând privitorul într-o experiență interioară profundă.

Text inspirat și adaptat după aprecierile criticului de artă Vergil Cojocaru - Cover

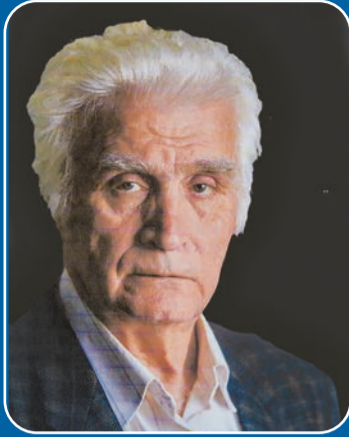
Nimic fără Dumnezeu!

**Așa cred, gândesc
și voi scrie mereu!**

**Cristina
Magdalena
Frăsineanu**

Vergil COJOCARU -
COVER

editor senior
pictor, membru UAPR, UZPR,
Liga Navală Română,
vice-președinte cu probleme
culturale

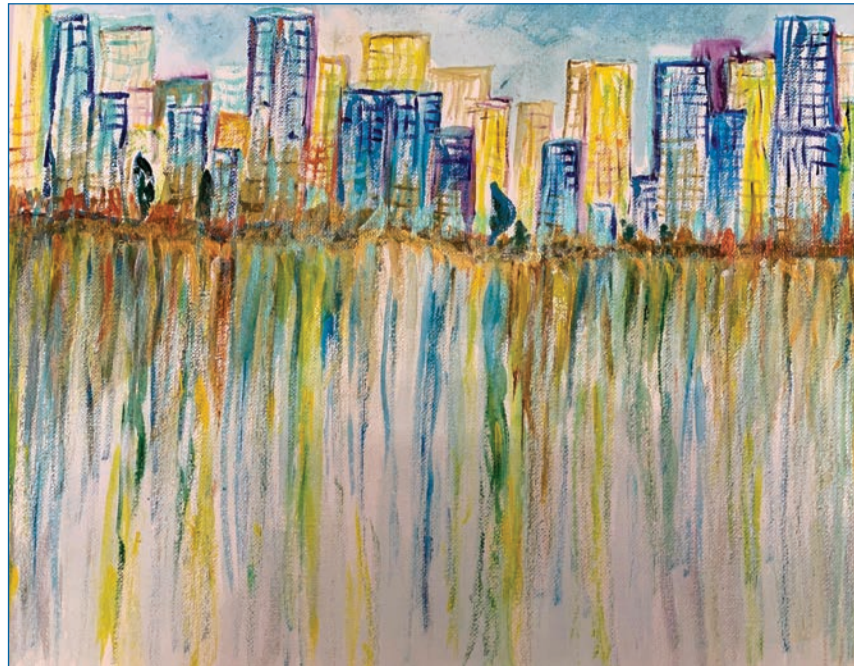
Poate cineva ar putea întreba care este legătura dintre un inginer agronom și arta plastică. Răspunsul vine firesc, NATURA! Și, în special, florile pe care artista, Mihaela Elena Ketchum, le iubește cu patimă și le transpune din natură pe pânză, într-o simfonie a formelor și culorilor

Arta este un mijloc de exprimare dar și o trăire emoțională ce începe în inima artistului și se transferă în sufletul privitorului cuibărindu-se trainic acolo. Stilul fiecărui artist conferă unicitate și autenticitate lucrărilor sale, o amprentă energetică purtând în ea înțelepciune. Contaminați-vă și lăsați-vă emoționați de lucrările sale, care sunt vii și vibrante.

Prin arta ei, Mihaela Elena Ketchum, ne îndeamnă să aducem grădinile sufletului la vedere așa cum artista o face! Să ne cultivăm talentele și să le dăm viață indiferent ce meserie avem.

Artistul, indiferent de de domeniul în care talentul său se manifestă, întotdeauna are o arie mai largă de preocupări. La fel, Mihaela Elena Ketchum, pe lângă sensibilitatea manifestată în fața șevaletului, ni se dezvăluie și ca un maestru al cuvintelor prin care exprimă gânduri, cugetări, pline de tâlc!

**Nimic fără Dumnezeu!
Așa cred, gândesc
și voi scrie mereu!**

Gheorghe Munteanu

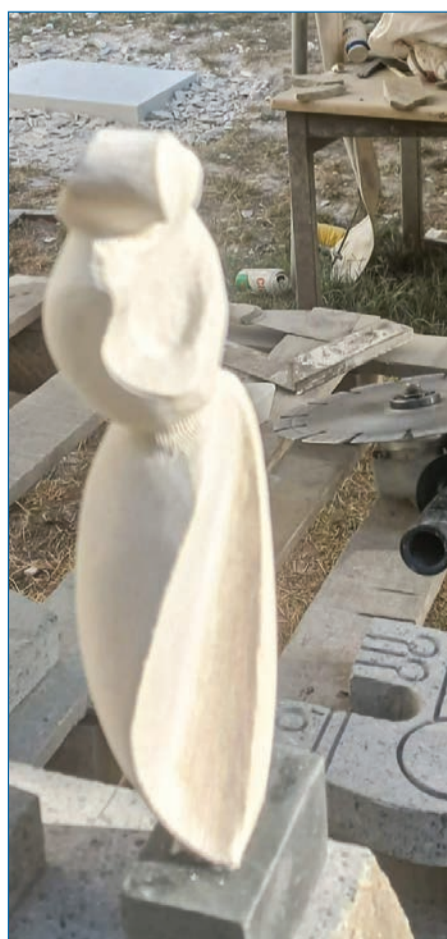
Feminitate - marmură, 120x45x45

„Solitudine” - calcar, 120x80x25

Pasăre de munte - marmură, 100x55x15

Cuiburi în Delta” - calcar, 120x80x25

Cuiburi în Delta” - calcar, 120x80x25

Cuiburi în Delta” - calcar, 120x80x25

Vergil COJOCARU - COVER

editor senior
pictor, membru UAPR, UZPR,
Liga Navală Română,
vice-președinte cu probleme
culturale

Munteanu Gheorghe este un artist plastic - sculptor în piatră, a cărui artă reprezintă încărcătura genetică a autenticității românești.

Fiecare lucrare volumetrică semnată Gheorghe Munteanu are ritm artistic, energie, frenezia ciopliturilor sale se compune din mulțimea de lovituri de daltă aparent dezordonate, dar pentru o privire atentă și în profunzime, ca a subsemnatului Cojocaru Vergil - Cover, pictor, fiecare trăsătură este o lecție de organizare logică și compozițională.

În urmă cu mulți ani, sculptorul Gheorghe Munteanu, la o expoziție colectivă deschisă la „Ateneul de Cultură Ion I. Brătianu”, a expus lucrări sculptate de domnia sa.

Mulți vizitatori, iubitori de artă și frumusețe, admiră lucrările semnate Gheorghe Munteanu în care putem vorbi de un talent și de o creație plastică ce stă sub semnul sintezei. Sculptorul creează așa cum simte. Universul său artistic este fascinant, poartă în el semnul regenerării continue, rămânând exemplul direct al șansei ce ți-o dă puterea de a fi în permanență și în profunzime, cu mult talent și genială inspirație.

După ce vezi sculpturi realizate de Gheorghe Munteanu cu forța talentului său suntem obligați, ca iubitori ai artei sale, să ne punem întrebări fundamentale, despre artă în general și despre arta sa.

***Nimic fără Dumnezeu!
Așa cred, gândesc
și voi scrie mereu!***

Vergil COJOCARU - COVER

editor senior

pictor, membru UAPR, UZPR,
Liga Navală Română,
vice-președinte cu probleme
culturale

*Sculptorul în piatră de râu,
Costel Păun, pentru iubitorii de
artă și frumusețe și pentru artiștii
plastici care-l apreciază, este
recunoscut drept „Brâncuși doi”.
Toți cei care gustăm și apreciem
sensibilitatea unei varietăți
neșteptate și interesante de
forme sculpturale, nuanțe
și detalii artistice, apreciem
în sculptorul costel păun și
sculpturile sale în piatră de râu,
o mare bogăție artistică. Cine
este iubitor de artă și frumusețe
și nu are o lucrare, oricât de
mică în volum, semnată Costel
Păun este un pic mai sărac.,
Florian Laurențiu Stoica,
președintele “Fundației Literar-
Istorice Stoika”, a scris o foarte
inspirată poezie închinată lui
Costel Păun, intitulată „Omul de
piatră”:*

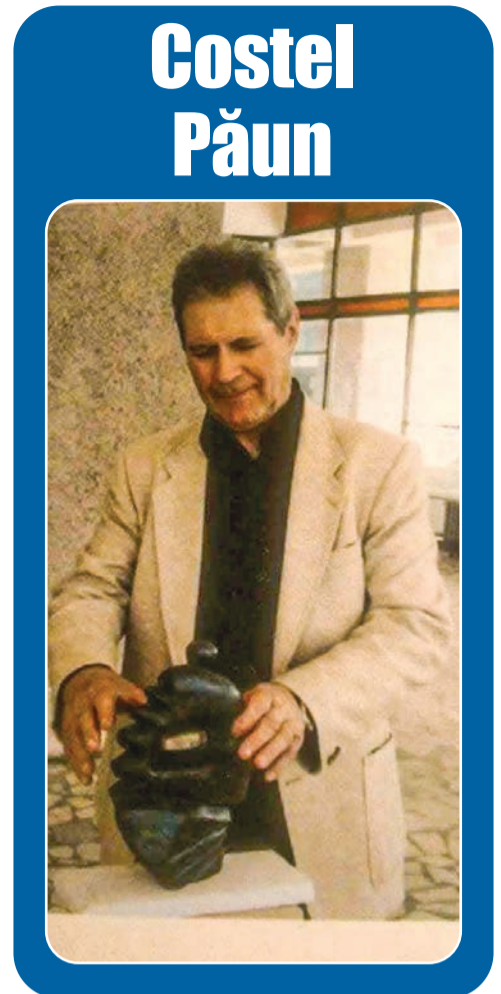
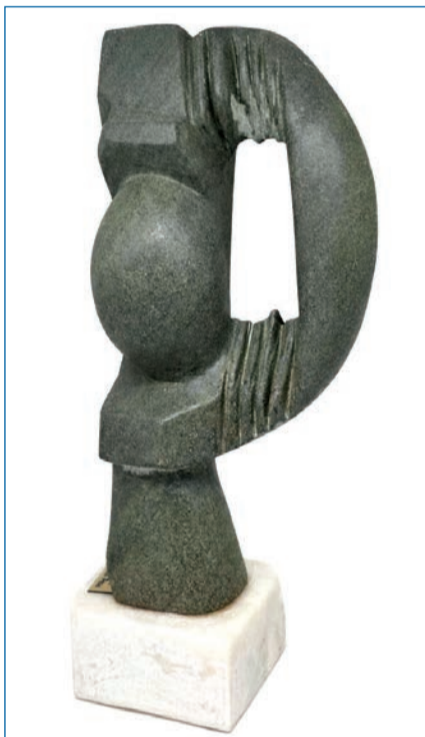
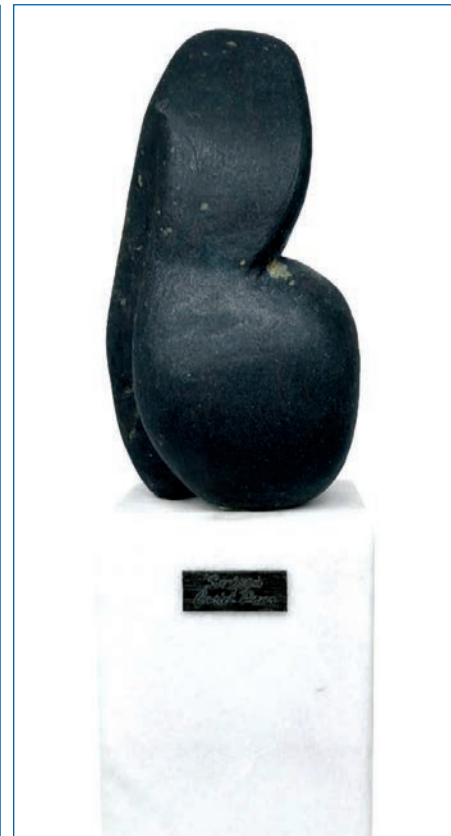
*Omul de piatră
Cu mână de fier
Dăltuiește-n atelier
O lume măiastră”*

*În 22 iulie 2026, Primăria
municipiului Roșiori de Vede,
la Muzeul de Istorie „Petre
Voivozeanu”, a deschis o
expoziție cu creații în piatră ale
cunoscutului sculptor în piatră
de râu, Costel Păun.*

*Curator: gl. Lt. (r) dr. Valentin
Becheru, care în vorbele sale a
exprimat numai suflet pentru
suflete. A fost mult aplaudat.
Au mai vorbit invitați de seamă:*

- Cojocaru Vergil-Cover
- Actrița Doina Ghițescu
- Cojocaru Veronica
director al muzeului.

*Nimic fără Dumnezeu!
Așa cred, gândesc
și voi scrie mereu!*

Este minunat să descoperi un talent atât de pur și de bine conturat la o vârstă atât de fragedă. Iulian Andrei pare să aibă acea scânteie rară care îmbină tehnica înăscută cu o sensibilitate emoțională deosebită.

Elev al școlii gimnaziale NICOLAE LABIȘ, la doar 8 ani, Iulian Andrei reușește să transforme coala de hârtie într-o fereastră deschisă către o lume plină de lumină și optimism. De reținut că

este stângaci. Lucrările sale, surprinzător de realiste pentru vârsta sa, nu sunt doar simple exerciții de desen, ci mărturii ale unui talent nativ care pulsează în fiecare tușă de creion sau pensulă.

Ceea ce impresionează de la prima vedere este stăpânirea nuanțelor vii. Iulian nu doar colorează, ci îmbină culorile cu o măiestrie care transmite privitorului o stare imediată de bine. Peisajele sale nu sunt niciodată inerte; ele trăiesc prin prezența

animalelor, creând un dialog vizual între mediul înconjurător și micile viețuitoare.

Deși abordează cu succes atât animalele sălbatice, cât și pe cele domestice, caii rămân marea sa pasiune. Aceștia sunt redați cu dinamica și precizia conturilor, conform vârstei lui, care trădează o observație atentă și o iubire profundă.

Iulian Andrei ALEXANDRU inocență și culoare pe pânza viitorului

Loreta DIN *artist plastic*

Liniile sale, nu perfecte, dar îmbucurător de promițătoare, vorbesc despre o viitoare mână sigură, dar mai ales despre un suflet crescut în armonie. Se simte, în fiecare detaliu, educația aleasă și iubirea care îl înconjoară în familie, fundamentul pe care se clădește un viitor artist de succes. El a fost îndrumat către artă decorativă la Palatul Copiilor din București.

Descoperirea acestui tânăr talent a fost posibilă datorită doamnei Doina Bărcă, bunica artistului – distins om de cultură, promotor cultural, poetă

și jurnalistă de mare rezonanță, care continuă să sprijine valorile autentice ale artei românești.

Participarea sa la o expoziție de grup în București a confirmat ceea ce apropiații știau deja: Iulian Andrei este un nume de reținut. Eu am fost cucerită de seriozitatea și pasiunea cu care acest copil minunat descoperă tainele artei vizuale. Deși este la început de drum, abordarea sa matură și veselie pe care o emană lucrările sale promit o evo-

luție spectaculoasă în arta decorativă sau vizuală.

Ca artist plastic, privesc lucrările unui copil, nu doar talentat dar și perseverent, cu o imensă bucurie și încredere. Talentul său nativ este un diamant brut care strălucește deja prin sinceritate și tehnică. Iulian Andrei, drumul tău în lumea culorilor este presărat cu lumină, iar eu te încurajez să nu te oprești niciodată din a vedea lumea prin lentila frumosului. Ai tot ce îți trebuie pentru a ajunge un nume mare: harul divin, pasiunea, susținerea familiei și acea bucurie de a crea, care transformă un desen în emoție. Cred cu tărie în tine și în viitorul tău artistic!

Copilăria, în centrul societății Sensul zilei de 1 Iunie

Tatiana Rădulescu

Ziua de 1 iunie, cunoscută ca Ziua Internațională a Copilului, este una dintre cele mai luminoase și pline de emoție sărbători din an. Dedicată celor mici, această zi nu înseamnă doar cadouri, jocuri și veselie, ci și o reafirmare a importanței copilăriei ca fundament al întregii vieți.

În România, 1 iunie are o rezonanță specială, fiind nu doar o sărbătoare simbolică, ci și zi liberă legală, un prilej pentru familii de a petrece timp împreună.

Originile acestei zile datează din prima jumătate a secolului XX, când tot mai multe state au început să recunoască necesitatea protejării drepturilor copiilor. De-a lungul timpului, 1 iunie a devenit un simbol al grijii, al responsabilității și al speranței într-un viitor mai bun. Nu este doar o zi a distracției, ci și una a conștientizării: copiii au nevoie de siguranță, educație și iubire pentru a se dezvolta armonios.

În societatea contemporană, copilăria se schimbă rapid. Tehnologia, ritmul accelerat al vieții și provocările sociale influențează profund modul în care cresc și se formează copiii. În acest context, Ziua Copilului capătă o dimensiune și mai importantă. Ea devine un moment de reflecție pentru adulți: în ce fel contribuim la bunăstarea celor mici? Le oferim suficient timp, atenție și sprijin? Sau ne lăsăm absorbiți de rutina zilnică, uitând de nevoile lor emoționale?

Pe de altă parte, 1 iunie este și o invitație la bucurie autentică. Parcurile se umplu de râsete, spectacolele dedicate copiilor aduc zâmbete, iar jocurile simple redescoperă farmecul copilăriei. Este o zi în care inocența devine centrală, iar lumea pare, pentru câteva ore, mai senină. În aceste momente, nu doar copiii se bucură, ci și adulții, care au ocazia să redescopere copilul din ei.

Importanța acestei zile este subliniată și de faptul că ea atrage atenția asupra drepturilor copiilor la nivel global. Organizații internaționale și instituții publice folosesc acest prilej pentru a promova educația, sănătatea și protecția celor mici, dar și pentru a evidenția problemele cu care se confruntă copiii în diferite colțuri ale lumii. Astfel, 1 iunie nu este doar o sărbătoare, ci și un apel la responsabilitate colectivă.

În plan personal, Ziua Copilului poate fi un moment de reconectare. Fie că este vorba despre petrecerea timpului cu propriii copii, nepoți sau pur și simplu despre amintirea propriei copilării, această zi are puterea de a aduce oamenii mai aproape unii de alții. Într-o lume tot mai agitată, astfel de momente devin esențiale pentru echilibrul emoțional.

În același timp, nu trebuie ignorate provocările reale cu care se confruntă copiii în prezent. Există încă situații de vulnerabilitate, lipsă de acces la educație sau condiții dificile de trai, care afectează dezvoltarea armonioasă a celor mici. Ziua de 1 iunie devine, astfel, și un prilej de solidaritate, în care comunitățile sunt încurajate să se implice activ în sprijinirea copiilor aflați în nevoie. Fiecare gest contează, de la voluntariat până la inițiative educaționale sau sociale.

De asemenea, rolul educației este esențial în conturarea viitorului copiilor. Școala, familia și societatea trebuie să colaboreze pentru a crea un mediu sigur și stimulat, în care fiecare copil să își poată descoperi potențialul. În acest sens, 1 iunie nu este doar o zi de celebrare, ci și un moment de angajament pentru viitor.

Mai mult decât atât, această zi ne amintește cât de important este să păstrăm vie copilăria în sufletul nostru. Capacitatea de a ne bucura de lucruri simple, de a zâmbi sincer și de a privi lumea cu speranță sunt valori pe care copiii ni le oferă zilnic, fără să își dea seama.

Copiii au nevoie nu doar de lucruri materiale, ci mai ales de atenție,

afecțiune și siguranță. Ziua de 1 iunie este un bun prilej să le oferim toate acestea, dar și să continuăm acest efort în fiecare zi.

În concluzie, 1 iunie este mai mult decât o zi dedicată copiilor – este o celebrare a vieții, a inocenței și a speranței. Este o zi care ne amintește că fiecare copil merită o copilărie fericită și că viitorul depinde de modul în care alegem să îi creștem și să îi protejăm. Dincolo de festivități, rămâne mesajul profund al acestei zile: copiii sunt cea mai prețioasă resursă a societății.

Suflete flori

Mihaela Elena KETCHUM

Pe Pământ, de nicăieri, au apărut spontan niște trandafiri de o frumusețe rară. Nu erau cultivați de mână de om. Acești trandafiri sclipeau în mii de culori și aveau un parfum, Doamne, ce parfum!

Au încercat mulți să taie din florile lor să ducă acasă soției, dar nu aveau cum. Trandafirii noștri nepământeni aveau niște spini, ce intrau adânc în carnea degetelor. Erau precum o sârmă codițele lor, nu se puteau tăia nici cu foarfeca.

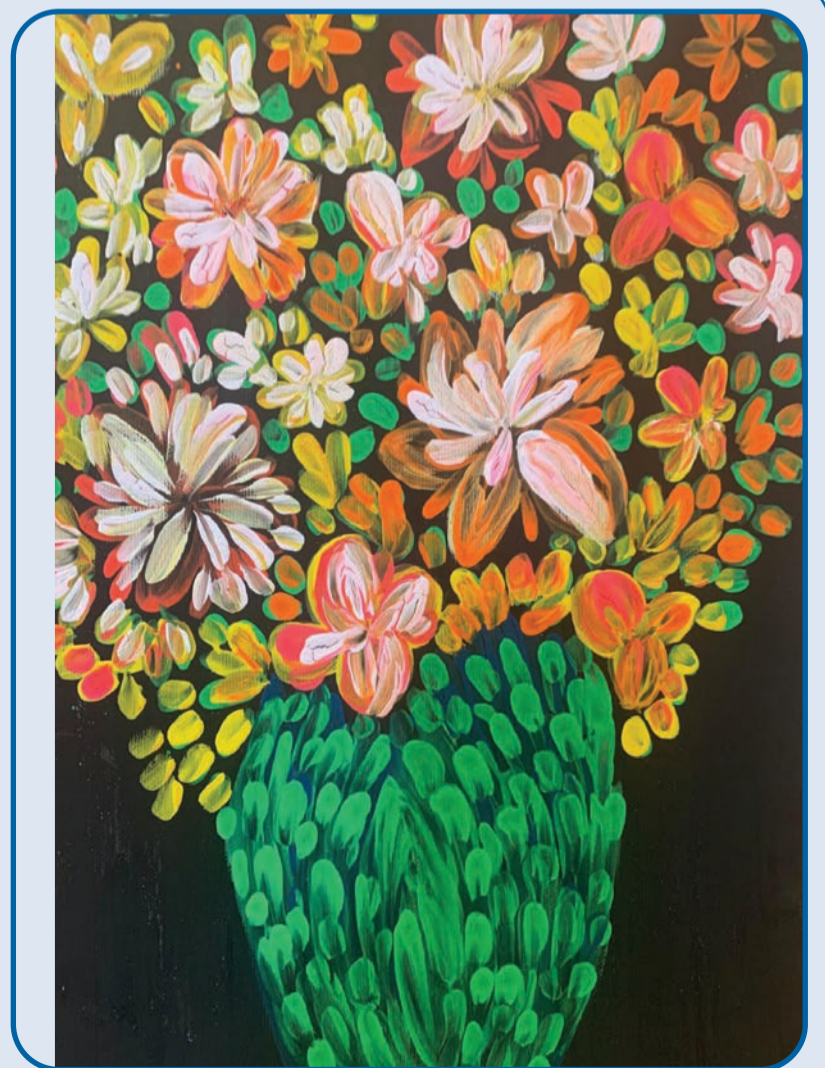
Ceea ce nimeni nu știa era că acești trandafiri au venit pe Pământ, cu un mesaj al lor pentru oameni. Ei erau sufletele copiilor ce au murit pe străzi în frig ploaie și ninsoare. Copii și oameni ce nu mai aveau familii și case.

Trandafirii apăreau pe lângă poduri ori gări, pe sub care se ascundeau odată „oamenii străzii”. Lumina ce strălucea în mii de culori din florile trandafirilor le încălzea sufletele ca focul din sobă. Parfumul acestor trandafiri le pătrundea

inima, sufletul și trupul și le dădea speranța confortului și binelui dintr-o familie. Le sugera idei noi și încredere în propriile forțe.

Seară de seară oamenii străzilor, se adunau în jurul acestor suflete-trandafir și parcă auzeau șoptele de încurajare a celor ce le fuseseră prieteni pe străzi. Mulți și-au putut schimba mintea și drumul în viață. Au devenit puternici și creativi, curajoși, încrezători în ei.

Mesajul trandafirilor era: și voi puteți străluci și voi puteți fi aparent fragili, dar neclintii în dorința de a urma calea reușitei.

Seri metropolitane

Daniela BĂDESCU *editor senior*

Continuând seria evenimentelor lunare găzduite de Sediul Central „Mihail Sadoveanu” al Bibliotecii Metropolitane București, sub egida Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România – Filiala „Cronica Timpului”, Teatrul NostruM’25 a dăruit publicului două ediții de colecție ale spectacolului „Seară Culturală Românească”, desfășurate în martie și aprilie 2026.

Pe data de 13 martie 2026, am adus în fața publicului fidel și iubitor de cultură trei mari personalități ale culturii românești născute în această lună: Mircea Eliade, Alexandru Macedonski și Eugen Doga. Alegerea acestor repere sugerează o deschidere mai amplă, de la literatură spre spiritualitate și muzică. Intervențiile invitaților – Armand Steriadi, Nicolae Vasile și Iuliana Gorea-Costin – au construit un arc tematic coerent, în care cultura română este privită atât din interior, cât și în context universal.

Un moment aparte – și poate cel mai încărcat de semnificație – a fost intervenția Iulianei Gorea-Costin, fost ambasador al Republicii Moldova, a cărei prezență a adus nu doar prestanță diplomatică, ci și o perspectivă profund ancorată în spațiul cultural românesc de dincolo de Prut. Aceasta l-a prezentat pe Eugen Doga nu doar ca pe un compo-

zitor de renume internațional, ci ca pe un simbol al sensibilității și spiritualității românești, un liant afectiv între lumi care împărtășesc aceeași identitate. Discursul ei a reușit să contureze o punte între cultură și identitate, subliniind rolul muzicii lui Doga ca limbaj universal, capabil să depășească granițe și contexte istorice. Prin această intervenție, seara a căpătat o dimensiune suplimentară, care a integrat firesc ideea de unitate culturală în diversitatea experiențelor românești. A fost unul dintre acele momente în care discursul capătă profunzime și rezonază cu publicul.

Criticul literar Armand Steriadi a propus o lectură atentă a personalității lui Mircea Eliade, punând accent pe complexitatea sa – de la istoric al religiilor la prozator al sacrului camuflat în cotidian. Daniela Bădescu și Speranța Ștefănescu au evocat figurile celor două femei care au marcat destinul scriitorului: Nina Mareș și Christinel Cotescu. Nicolae Vasile, președintele Filialei „Cronica Timpului” – UZPR, a vorbit despre poetul Alexandru Macedonski, adesea descris prin antiteza

dintre „lumină” și „umbră”, atât în operă, cât și în viața personală. De asemenea, a fost abordată relația acestuia cu Mihai Eminescu. În concluzie, dacă Eminescu a rămas în conștiința publică drept „Luceafărul” (lumina pură), Macedonski a purtat stigmatul „umbrei” create de propriul orgoliu, reușind să strălucească din nou prin rafinamentul poetic al Rondelurilor sale de la finalul vieții.

Pe data de 27 aprilie 2026, a avut loc o altă „Seară Culturală Românească”, ce a adus în prim-plan figura lui Panait Istrati și vibrația poetică a lui Octavian Goga. Un rol esențial l-a avut doamna Camelia Stănescu-Ursuleanu, președinta asocia-

ției „Les Amis de Panait Istrati” din Franța. Prezența ei a oferit perspectiva diasporei românești care promovează activ valorile naționale în spațiul european. Cu o voce caldă și un atașament evident

față de subiect, discursul său a îmbinat informația cu trăirea personală, oferind publicului o perspectivă vie, filtrată prin experiența de promotor cultural. Horațiu Măndășescu a completat imaginea despre opera și viața lui Panait Istrati, în timp ce intervenția Vasilicăi Ilie, dedicată lui Octavian Goga, a întregit tabloul prin evidențierea dimensiunii lirice și a gravității unei poezii profund ancorate în realitățile istorice. A fost un moment bine dozat, în care evocarea a evitat retorica excesivă, mizând pe claritate și emoție reținută. Dincolo de discursuri, atmosfera a fost completată de momentele artistice susținute de actorii Teatrului NostruM’25

- UZPR: Mariana Anghel, Daniela Bădescu, Marinela Caraghiaur, Ana Maria Cercel, Doina Ghi-

țescu, Dana Giurgincă, Vera Linguraru și Daniel Neguț. Intervențiile muzicale ale interpreților: Dana-Irina Gîju, Gregorio de România și Daniel

Neguț, acompaniați la pian de Corina Diaconescu și la chitară de Cătălin Pană, au fost inserate cu finețe, oferind serii echilibru și profunzime emoțională.

Sub moderarea atentă a prof. univ. Nicolae Vasile, președintele filialei Cronica Timpului - UZPR, trecerile între idei și interpretare s-au făcut firesc, contribuind la unitatea serii. În spatele acestor întâlniri se află munca discretă a coordonatelor proiectului, Rodica Subțirelu și Mariana Anghel, care transformă aceste serate într-un proiect cultural viu, cu o identitate clară.

Aceste întâlniri au reușit să scoată cultura din paginile cărților și să o aducă direct în sufletul celor prezenți. S-a simțit o vibrație rară, în care sala nu a fost doar un spectator, ci o parte vie dintr-o poveste care ne aparține tuturor.

„Seară Culturală Românească”, ce a avut loc pe 8 mai 2026, la Biblioteca Metropolitană București (Sediul Central), str. Tache Ionescu nr. 4, va fi prezentată în numărul 134-135 (iulie - august)

„Voi sunteți lumina lumii. O cetate așezată pe un munte nu poate să rămână ascunsă. (Matei 5:14)

Oracolul Divin

„Manifestarea Supranaturalului – Primul și Ultimul Cod Suprem!”

VINDECAREA VERTICALĂ A GOLGOTEI TELURICE

Georgiana ȘTEFĂNESCU

O carte ce rezumă absolutul accesibil tuturor, prin activarea înțelepciunii universului, prezentă în fiecare dintre noi – „Oracolul divin”, un festin literar recent, o apariție-fenomen, în plan național și internațional, ce revoluționează prin simplificare percepția asupra realității spirituale, publicată în condiții de excelență, de conținut și grafică, la prestigioasa editură ePublishers, distribuită prin Librăria Coresi, izvorâtă din spațiul sacru al revelațiilor divine, portal de daruri subtile, dar utile tuturor celor care caută căi întru înțelegerea superioară a ființei și expansiunea conștiinței. Autorul, Samuel Șerban, le propune lectorilor săi ca, ghidați de lumina divină, să găsească în buzunarele subtile ale paginilor cheia către înțelegerea și manifestarea supranaturalului în propria existență, accesând primul și ultimul cod suprem.

Continuare din nr. trecut

În luna decembrie 2025, invitat la „Gala Celebrităților” - ediția a XVIII-a, organizată și prezentată de prof. Mihaela Șerban, neobosit promotor al valorilor autentice, Samuel Șerban a primit Premiul publicului, „trofeul Oscar”, drept confirmare suplimentară a staturii impozante a operei sale și a impactului covârșitor, înregistrat în primul an de viață.

Am selectat o infimă parte din avalanșa de mesaje și cronici, pe care scriitorul le-a primit în ultimele luni, ce reflectă obiectiv forța inspirațională a „Oracolului divin”, un autentic exercițiu de curaj, de trezire a puterii incomensurabile a semenilor:

„O carte care nu se citește, ci se simte cu sufletul. Oracolul Divin de Samuel Șerban nu este doar o carte. Este o călătorie interioară, un spațiu sacru în care cuvintele prind viață și ating adâncuri tăcute din noi. Nu oferă rețete, ci revelații. Nu impune, ci invită. E o scrisoare deschisă dinspre Cer către inima fiecăruia dintre noi. Scrisă în peste 27 de ani de revelații și trăiri mistice, lucrarea este o colecție de mesaje divine, parcă dictată direct din „Sala Tronului”.

Fiecare capitol este o treaptă spre o dimensiune mai înaltă de conștiință, iubire și adevăr. Într-o lume în care mulți se simt nevăzuți sau înfrânți, Samuel scrie cu o forță aproape poetică despre restaurare, despre ridicare, despre destin: Sunt cuvinte care, citite, nu doar inspiră, ci vindecă. Nu doar luminează, ci energizează. Este o carte care îți spune, fără să te jude-

ce: „Ești mai puternic decât crezi. Te-am creat și știu de ce ești capabil.” (Alin Stoica, „Tenorul inimilor”)

„Din punct de vedere tematic, Oracolul divin” explorează ideea oracularului nu ca instanță infailibilă a adevărului, ci ca mecanism problematic

al interpretării. Divinul nu este reprezentat ca autoritate dogmatică, ci ca principiu ambiguu, filtrat prin conștiința umană, limitată și vulnerabilă. (...) Cartea se citește în mai multe chei, funcție de cunoștințele cititorului. De asemenea, oricine o citește poate identifica în sine însuși revelația sau revelatorul.” – (Voica Theodoru, scriitor)

„Este incredibil... Impresionant... Inspirație Divină direct din Gloria Cerească. Este un text care ne smulge din rutina celor cinci simțuri... Este ca și cum ar exista un al șaselea simț necunoscut, care încă nu are un nume, dar care este prezent atunci când ne scufundăm în oceanul acelor cuvinte venite din cer și uităm, pentru o clipă, de tot ce ne înconjoară, de probleme și de lucrurile superficiale. Felicitări, Royal Samuel. Puțini întâlnesc Îngeri adevărați..., eu am avut această binecuvântare, să te întâlnesc. Este o onoare să te cunosc. (Silmară Do Rego - CEO Finance Corporate, Elveția).

„Am urmărit cu mare interes interviurile dvs din cadrul emisiunilor de pe YouTube și doresc să vă felicit pentru această lucrare prețioasă - cartea „Oracolul divin”, care este foarte utilă în procesul de dezvoltare personală și de evoluție spirituală a ființei umane. Cartea este un adevărat miracol divin, un portal către spiritualitate, care ne ajută să ne conectăm cu divinitatea, să fim în armonie cu iubirea și harul divin. (Borbely R. Farmacist, Europa)

„Oracolul Divin: Manifestarea Supranaturalului – Primul și Ultimul Cod Suprem! nu aparține unei epoci. Este o lucrare care schimbă modul în care

mulți oameni intelectuali, dar puțini înțelepți cum ești tu. Nu toate cărțile sunt scrise pentru a fi citite. Unele, precum Oracolul Divin, sunt lăsate ca repere pentru generații. (Melehat M. - Trainer și Profesor – România).

Cât de iubit trebuie să fii de Divinitate să poți respira aerul acestei lucrări plină de belșug și creativitate! Este genul de carte care îți schimbă tăcerea interioară. După ea, nu mai ești același. O lucrare rară, scrisă cu precizie și profunzime. Samuel Șerban nu caută cititori, îi găsește pe cei pregătiți. (Florina P. – scriitor)

Această carte nu oferă concepte, ci direcție. Samuel Șerban vorbește dintr-un spațiu al adevărului interior, iar mesajul său are greutate și claritate. Traducerea cărții The Divine Oracle a fost o experiență profund emoționantă și spirituală. Textul transmite o rezonanță profetică autentică, oferind cititorului îndrumare, pace, speranță și un sentiment profund al prezenței divine. Mesajele sunt atât blânde, cât și pline de autoritate, lăsând un impact care persistă mult timp după lectură. (Priyanka, Traducător Hindi, India)

omul se raportează la sine și la divin. Oracolul Divin deschide un spațiu interior din care nu mai poți reveni neschimbat. Această carte nu urmează o epocă. O deschide. (Richard M. Chief Information Security Officer, SUA)

„Am afirmat ceea ce am simțit că ești, un suflet frumos! Deși am activat în diverse instituții ca: profesoară, trainer, manager de proiecte și actualmente de arhivă, nu am întâlnit un om așa deosebit ca tine. Știi cum e, sunt

În loc de concluzie, aducem la cunoștința publicului faptul că bucuria cea mai mare a lui Samuel Șerban este că mii de persoane, de pe continente diferite, îl contactează pentru a discuta liber, în privat sau convocându-l în cadrul unor comunități virtuale, pentru a interacționa colectiv, prin seminarii și colocvii, pe teme extrase din seva „Oracolului divin”. Scriitorul ne invită pe toți, cu prietenie caldă, să inițiem comunicarea directă, atât pe paginile administrate pe rețelele de socializare, cât și accesând site-ul oficial al cărții: www.divine-oracle.com

Aspectul religios al științei și raționalitatea credinței

Preot prof. univ. dr. Ioan STANCU

Teologia ca și știința în general au constituit fundamentul cunoașterii umane din toate timpurile. Pe parcursul studiului religios următor vor fi prezentate, cu amănuntele necesare înțelegerii sensurilor, contribuțiile diferiților teologi și oameni de știință în reliefaarea aspectului religios al științei și bazele logicii, ale raționalității asupra credinței.

Galilei, pe când avea 18 ani, se afla de față când unul dintre paracliserii Catedralei din Pisa a pus un delemn în candelă și a lăsat candelă să balanseze. Fenomenul i-a atras atenția. L-a studiat timp de 50 de ani și a desăvârșit minunatul instrument de măsurare a timpului care este pendula. Altădată, el a aflat că un fabricant de lunete din Olanda i-a dat în dar contelui Mauriciu de Nassau un instrument cu ajutorul căruia obiectele aflate departe se apropie și sunt văzute de ochiul omului ca și cum ar fi în apropiere. A cercetat fenomenul și a inventat telescopul. Este cert că întâmplări ca acestea au fost prezente și în viața altor oameni, numai că aceștia au trecut pe lângă ele fără să fie impresionați, întâmplarea, aceeași pentru toată lumea, rămânând fără niciun rezultat. Căpitanul Brown se îndelețnicea cu construirea de poduri. Dorea să construiască un pod peste râul Tweed, în vecinătatea căruia se afla locuința sa. Plimbându-se prin grădină, a văzut o pânză de păianjen ce atârna peste drum. I-a venit ideea că ar putea construi și el un pod susținut de fire sau lanțuri de fier și așa s-a născut podul suspendat. Sir Isambert Brunnel mărturisește că cele dintâi lecții referitoare la săparea tunelurilor le-a primit de la un vierme. A observat viețuitoarea și a remarcat că avea capul înarmat cu un sfredel. E oare vorba de o întâmplare? Sau este vorba de ochiul unui observator inteligent care preia și decodifică un mesaj ce vine prin intermediul unei ființe neînsemnate adresat tuturor, dar pe care nu toți îl iau în seamă. Pentru toți oamenii, un vierme care își sapă un tunel printr-un copac este ceva atât de natural că este trecut cu vederea. Oamenii sunt atât de superficiali și deprinși de aspectul material al vieții, încât nu observă natura care poartă în sine toată înțelepciunea umanității și mai mult decât atât. Apolonius din Perga a descoperit secțiunile conice; au trecut 20 de secole de la descoperirea aceasta până când au fost folosite ca bază a științei astronomiei, în folosul călătorului de pe mare care să poată citi pe cer drumul către portul dorit. Atunci când Franklin a descoperit identitatea dintre fulger și electricitate, aproape că a fost luat în derădere de contemporanii săi, întrebându-l la ce bun aceasta? La care Franklin a răspuns: „La ce poate sluji un copil? - Să devină un om mare”. Sau: Câți oameni nu au privit Soarele, Luna și Stelele? Cu toate acestea, numai Kopernic le-a descifrat mersul. Sau: Câți medici nu au văzut că alimentele se alterează? Cu toate acestea, bacteriologia a fost descoperită de un profesor de liceu - Pasteur. Folosesc aceste exemple pentru a exprima următoarea idee: omul de știință nu este un Creator în sensul adevărat al cuvântului. El observă ceva creat, interpretează aspecte ale creației; el se folosește de modele luate din lumea creată căci nu există nimic din ceea ce descoperă sau creează omul de știință care să nu fi fost creat deja. Omul de știință se deosebește de ceilalți oameni prin atenția pe care o acordă lucrurilor „neînsemnate” la prima vedere, prin disponibilitatea de muncă și prin

religiozitatea cu care tratează munca sa. Neregioasă este indiferența. „Dragostea de știință e un cult tăcut: este recunoașterea valorii lucrurilor pe care le studiezi și, implicit, a cauzelor. Nu este numai un omagiu adus de cuvinte, ci un omagiu adus prin fapte. Nu este un respect exprimat numai prin vorbe, ci un respect probat prin sacrificiul personal al timpului propriu, al gândirii și al muncii”. Munca și cinstea sunt cele două atribute principale ale omului de știință. Cu cât este mai mare, cu atât este mai modest un autentic om de știință. Căci oamenii de știință se îndreaptă smeriți către Cel Atotputernic care i-a milostivit cu minte multă. Pe măsură ce ajungeau tot mai învățați, oamenii de știință înțelegeau tot mai mult puterea nevăzută a Celui nevăzut”. În același timp, omul de știință recunoaște și respectă legile imprimite în natură, căci studiul fenomenelor îl face să constate că acestea au loc în cadrul unor legi stabile bine definite, legea fundamentală fiind a legăturii profunde și statornice dintre cauză și efect. De asemenea, omul de știință, în pasiunea cu care se dedică cercetării tainelor existenței, ajunge cel dintâi la hotarul cunoașterii, realizează limita gândirii sale. Este în aceasta trăirea slăbiciunii inteligenței omenești în fața a ceea ce depășește inteligența. Știința se poate simți umilită atunci când se află în fața zidului impenetrabil care adăpostește Absolutul necunoscut. Dar, omul de știință recunoaște sau ar trebui să recunoască cel dintâi perfecțiunea Creatorului lumii de dincolo de zid. Ar fi bine să amintim și cazul lui Roger Bacon, părintele pozitivismului, cel care căutând piatra filozofală și elixirul vieții a descoperit praful de pușcă. Bacon a recunoscut că „Știința superficială duce la neîncredere, pe când știința profund cultivată duce la credință”. Așa se face că toți medicii s-au savanții din domeniul Științelor Naturii pot fi trecuți pe o listă a celor credincioși. Anatomistul italian Gianbattista Morgagni mărturisea că: „Pe măsură ce am studiat mai bine anatomia, fiziologia, patologia și anatomia patologică, am cunoscut pe Dumnezeu”. Newon a simțit nevoia să studieze teologia și a făcut lucrul acesta după vârsta de 63 de ani, după care a scris despre Sfinții Apostoli. Blaise Pascal, matematician, fizician, filosof și scriitor a vorbit despre infinit în următorii termeni: „Noi știm că există un infinit, dar nu cunoaștem natura acestuia. Așa după cum știm că numerele nu sunt finite, că există un infinit în număr, dar nu știm cum este... Tot așa putem cunoaște că există un Dumnezeu, fără să știm ce este El. Noi cunoaștem doar existența și natura finitului, căci suntem finiți și nu mari ca El... Cunoaștem existența infinitului, dar nu știm natura lui, pentru că el are ca și noi întindere, dar el nu este mărginit ca noi; însă existența și natura lui Dumnezeu nu o cunoaștem pentru că El nu are nici întindere, nici margini. Prin credință îi cunoaștem existența. Ori, am arătat că putem cunoaște foarte bine existența unui lucru, fără să-i cunoaștem natura”. Și, filozofii până la Thoma d'Aquino, considerau că Dumnezeu, fiind infinit este incognoscibil. Mai mult, inteligența creată nu cunoaște decât ceea ce există, deci Dumnezeu, care depășește tot. Pe cale senzitivă, esența lui Dumnezeu nu poate fi cunoscută deoarece, spune

Thoma d'Aquino, „prin imagini aparținând unui ordin inferior, nu pot fi cunoscute câtuși de puțin forțe care fac parte dintr-o rânduială superioară”. Acest lucru nu poate fi obținut decât prin intermediul luminii divine a slavei, „care fortifică inteligența și-i permite să intuiască Dumnezeu despre care vorbește psalmul: Prin lumina Ta vom vedea lumina”. Căci „inteligența creată poate vedea esența lui Dumnezeu numai în măsura în care Dumnezeu, în scopul de a fi cunoscut, își coboară harul său asupra unei inteligențe create”. Unele dintre ființele create pot vedea esența lui Dumnezeu în mod desăvârșit altele mai puțin. În gândirea tomistă, cunoașterea diferențiată se petrece” nu datorită similitudinii lui Dumnezeu imprimată mai puternic într-unul decât în altul, deoarece această viziune nu se va face printr-o reprezentare[...]”, ci „datorită faptului că inteligența unuia va avea o capacitate sau o facultate mai mare de a-l vedea pe Dumnezeu, decât a altuia”. Iar, capacitatea aceasta nu aparține inteligenței create, ci luminii slavei” care a statornicit inteligența într-o ipostază deiformă”. Totuși, inteligența creată ce ajunge la vederea esenței lui Dumnezeu, nu vede în ea toată realitatea, nu vede „tot ce face, sau poate face[...]” Nici o inteligență creată nu poate cuprinde în totalitate pe Dumnezeu[...]. Căci aceasta înseamnă a-i cuprinde cu mintea însăși puterea lui. Dar din cele pe care le face Dumnezeu sau poate să le facă, o inteligență cunoaște cu atât mai multe, cu cât îl vede mai bine pe Dumnezeu”.

Savanții români despre relația știință-religie

Dr. Victor Gomoiu (medic chirurg) considera că cea mai mare greșală care se face într-o discuție pe tema relației dintre știință și teologie, de către teologi, filozofi medici (oameni de știință), este aceea că se confundă „naturalul” cu „omenescul” și se consideră „supraomenescul” ca fiind același lucru cu „supranaturalul”. Cu alte cuvinte, greșala constă în faptul că nu se acordă atenția cuvenită naturalului, dar se vorbește despre supranatural, proclamându-l sau contestându-l, fără a se putea „dovedi” ceva. A-l trimite pe Dumnezeu - creatorul în lumea supranaturalului este greșit. Greșala vine, spune doctor Victor Gomoiu, din faptul că omul este situat în afară de Natură, ori, omul face parte din natură. Omul este o parte mică de Natură și este supus aceluiași legi (nevoia de hrană, de somn etc.) și aceluiași influențe (cosmice sau meteorologice și telurice). Este o greșală la fel de mare a se atribui lui Dumnezeu numai supranaturalul, când în realitate întreaga natură este opera Lui și se mișcă după legile Lui. Dumnezeu nu este doar „Tatăl nostru Carele ești în Ceruri”, ci trebuie să-L recunoaștem în toate lucrările mâinilor Sale. „L-am văzut ca ziditor al lumii și dirigiuitor al aștrilor; Îl descoperim în razele înviorătoare ale primăverii și în toată viața ce renaște odată cu dânsa, ca și în toate manifestările supraomenești - fie ele cerești sau pământești - cărora le zicem „fenomene naturale”; căci, El fiind „creatorul tuturor văzutele și nevăzutele”, numai El rânduiește aceste fenomene, față de care omul nu poate nimic.

(Va urma)

Gloria vieții

Mihaela Elena KETCHUM

A venit în sat Circul Gloria. Și-au așezat corturile într-o poieniță, binecuvântată de soare, în inima satului. Zgomotul veseliei, al luminilor, salturile acrobaților, jocul animalelor, erau toate o mască a durerii.

Oamenii circului munceau „pe caiet”. Adică nu primeau salarii, doar promisiuni. Bănuții colectați abia le ajungeau pentru hrana animalelor. Oamenii circului simulau bucuria, dar stomacul și sufletul lor era gol!

S-a apropiat de unul din corturi o țigancă ghicitoare și atât a spus: „Speranța vine prin copii”. Nimeni nu a înțeles atunci mesajul ei.

Într-o seară, adunați cu toții la căldura jucăușă a unui foc, cineva și-a adus aminte cuvintele ghicitoare, și le-a repetat: „Speranța vine prin copii”! Iar ei chiar de o rază de speranță aveau nevoie acum.

- Oare ce a vrut să spună acea femeie? A întrebat Leila. Au început mințile tuturor să scoțoască după un răspuns. Nicciunul nu era aproape de adevăr.

-Eu zic să o chemam la noi și să o întrebăm. Chiar atunci a venit Gloria, fetița moștenitoare a părinților ce dețineau circul, ce îi purta numele.

Gloria, drăgălașa fetiță de zece ani, a început să danseze și să cânte, acompaniată de mișcările câțelului și pisicii ei, atât de hazliu și magic, încât toată lumea s-a

înveselit și a bufnit în râs. Nimeni nu ar fi dorit să se termine numărul ei.

Peste două zile, fetița avea o rochie ca de prințesă (făcută din bucăți ale unor rochii vechi). Ea purta pe cap o coroană din flori, cățeleșul și pisicuța ei purtau papioane hazlii. Vocea fetiței era divină. Giumbușlucurile animăluțelor ei deveniseră un punct de atracție. Entuziasmul, prospețimea acestui moment se lipea de sufletele oamenilor care au devenit dintr-o dată mai darnici, mai buni cu ei.

Pe cine credeți că au avut ca invitat de onoare la primul Spectacol? Pe ghicitoarea noastră, iar ea, odată ce s-a aflat în fața publicului, cu degetul îndreptat spre fiecare dintre ei le-a prezis lucruri interesante.

Și fetița Gloria și ghicitoarea cea isteasă din acea zi au devenit parte din familia circului, ca personaje speciale.

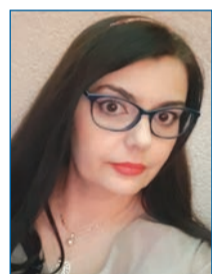
Ce învățământ tragem de aici?

În viața omului dar și în activitatea firmelor, mereu să fie evaluate și aplicate

ideile noi. Reîmprospătarea activității și mai ales entuziasmul, să fie mereu viu. Acolo unde începe rutina, monotonia, plictiseala, banii dispar, bunăstarea dispare și ea.

LUAȚI AMINTE!
O nouă zi, un nou început
cu entuziasm, idei
proaspete și luminoase!
Gloria vieții fie cu voi!

Anatomia represiunii: Miliția în vremea lui Ceaușescu

Autor prof. Horațiu Măndășescu

Daniela BĂDESCU editor senior

Volumul „Miliția în vremea lui Ceaușescu”, semnat de prof. Horațiu Măndășescu, a apărut în anul 2025 la Editura Fundației Culturale „Gheorghe Marin Speteanu” și a fost lansat recent la sediul Fundației Literar-Istorice „Stoika”. Evenimentul a fost onorat de prezența președintelui fundației, Florian Laurențiu Stoica și a Doinei Bârcă, secretar de redacție și responsabil de promovarea revistei, alături de redactorii publicației „Independența Română – Independența prin Cultură”. Cuvântul

de deschidere i-a aparținut lui Florian Laurențiu Stoica, fiind urmat de intervențiile prof. Viorel Speteanu, directorul editurii, și ale redactorilor: Corneliu Zeană, Geo Călugăru, Cornel Sârbu, Florentin Streche, Viorel Gaftea, Vergil Cojocaru-Cover și Ioana Stuparu. Invitații speciali care au luat cuvântul au fost prof. univ. Ion Bucur (Facultatea

de Istorie, București), avocatul și jurnalistul George Vlaicu, istoricul drd. Alin Vârțaru și jurnalistul și istoricul Răzvan Cornețeanu. Din dezbaterile vorbitorilor a reieșit că volumul explorează riguros rolul și funcționarea acestei instituții de control în perioada regimului comunist. Autorul evidențiază modul în care miliția a fost transformată dintr-o forță de ordine publică într-un instrument politic, pus „necondiționat la dispoziția lui Ceaușescu”, având misiunea de a anihila orice formă de opoziție. Deși oficial scopul său era apărarea cetățeanului, în realitate, instituția funcționa ca un mecanism de intimidare, lucrând în simbioză cu Securitatea.

Horațiu Măndășescu analizează structurile Ministerului Afacerilor Interne și modul în care legislația epocii a fost utilizată pentru a menține un control social strict. Cartea oferă o perspectivă detaliată asupra abuzurilor și a modului în care viața cotidiană era marcată de prezența omniprezentă a „milițienilor”, aducând în lumină documente și mărturii inedite. Autorul realizează o radiografie a procesului de dezumanizare, văzând în această lucrare un act de onestitate istorică. Volumul detaliază mecanismele de control social, inclusiv rolul sectoristului și infiltrarea în viața privată prin rețele de informatori, demontând astfel mitul „ordinii” comuniste.

Prin documentarea riguroasă a decretelor și ordinelor interne, autorul demonstrează cum a fost construit acest aparat represiv. În concluzie, lucrarea este o veritabilă anatomie a totalitarismului, expunând costul uman al unei stabilități false: pierderea demnității. Această lucrare este cu atât mai valoroasă cu cât ne oferă instrumentele necesare pentru a înțelege prezentul, amintindu-ne că viitorul se construiește doar pe fundamentul unui trecut asumat.

Steaua 40

Adevărații roș-albaștri în sărbătoare

Radu LEVĂRDĂ

Pe 7 mai se împlinesc 40 de ani de când STEAUA, echipa celui mai de succes club românesc de fotbal, a câștigat Cupa Campionilor Europeni, la capătul unei finale palpitante cu FC Barcelona, după lovituri de departajare.

Ulterior, roș-albaștrii au cucerit și Supercupa Europei, 2-0 cu Dinamo Kiev, calificându-se în semifinalele, respectiv finala edițiilor din 1988, 1990. 20 de ani mai târziu, o altă echipă Steaua ajungea până în semifinalele Cupei UEFA.

În perioada 1955-98 și-au trecut în palmares 20 de titluri de campioni, nouă clasări pe locul secund, 19 Cupe ale României, trei Supercupe, jucând, sub diverse denumiri, pe vechile arene Venus, de lângă Opera Națională, ANEF, Republicii, 23 August, demolate ulterior și apoi pe noul stadion din Bdul Ghencea, renovat în 1995. Din 1998 secția de fotbal s-a separat de CSA Steaua primind în concesiune denumirea de FC Steaua București, de la omul de afaceri Viorel Păunescu, preluată apoi de George Becali. În urma acțiunilor întreprinse în justiție formația lui Becali și-a pierdut dreptul de a utiliza marca și palmaresul echipei Steaua.

Memorabilul parcurs european de acum patru decenii

Steaua adunase în anii 80 aproape toată floarea fotbalului din România, cu victorii, 140, fără înfrângere, în competițiile interne, completate de traseul de neuitat din ediția 1985-86 a Cupei Campionilor Europeni: 5-2, 4-2 cu Bildklub Vejle, Danemarca, 1-0, 1-0 cu Honved Budapesta, 3-1, 3-0 cu Kuusysi Lahhti, coșmarul dinamoviștilor în precedenta ediție, 3-1, 3-0 cu Anderlecht Bruxelles și, cireașa de pe tort, 2-0 cu FC Barcelona, în finala de la Sevilla, decisă de loviturile de departajare transformate de Lăcătuș și Balint. Cu o echipă de vis: Duckadam, Iovan, Bumbescu, Belodedici-, Bălan (Iordănescu, 73), Balint, Boloni, Majearu--, Lăcătuș, Pițurcă. Duckadam a apărat loviturile de la 11 metri ale lui Alexaco, Pedrazzo, Pichi Alonso, Marcos, intrând în Guinness Book. În tribune s-au aflat și 1200 de suporteri români, printre care și Valentin Ceaușescu, susținătorul din umbră al steliștilor. Pentru performanța obținută echipa a primit Ordinul RSR și Meritul Sportiv, clasa a doua, din partea președintelui Nicolae Ceaușescu.

Selecții din CV-urile eroilor de la Sevilla

Helmut DUCKDAM, 1953-2024. Debut la Constructorul Arad, apoi la UTA Arad, Vagonul Arad, Steaua. 133 meciuri în prima Divizie, nouă în CCE, 13 în Cupa României. Se retrage la 27 de ani, datorită unei accidentări la umăr. Între 2010-2020, președinte de imagine la FC Steaua București. Decorat post-mortem în grad de Cavaler.

Ștefan IOVAN, 23 august 1960, Moțăței, Dolj. Debut la CSM Reșița, continuă la Luceafărul, Steaua, Brighton, Rapid, Electroputere Craiova. 365 meciuri în Divizia A, 20 goluri, 34 meciuri la națională. Secundul lui Pițurcă la națională. În prezent, șeful Programului de dezvoltare al Centrului de copii și juniori al CSA Steaua.

Adrian BUMBESCU, 21 februarie 1960, Craiova. Jucător la Universitatea Craiova, Dinamo, FC Olt, Steaua București, Steaua Mizil, până la 35 de ani. 316 meciuri pe prima scenă fotbalistică a României, 15 selecții la națională. Acum, consilier al staff-ului tehnic la CSA Steaua.

Miodrag BELODEDICI, 20 mai 1960, Socol, Caraș Severin. Debut la Minerul Moldovița Nouă, apoi la Steaua, cu care câștigă patru campionate și trei cupe. Trece apoi la Steaua Roșie Belgrad, cu care câștigă CCE în 1991, după care evoluează la Valencia, Valladolid, Villareal, Atlanta, Mexic, încheindu-și cariera la Steaua, la 37 de ani, cu 58 de selecții la națională, jucând la CM 1994 și CE 1096. În prezent, cel supranumit căprioara, pentru eleganța sa în joc, lucrează la FRF.

Ladislau BOLONI, 11 martie 1973, TG. Mureș. Debut la Chimica Târnăveni, apoi la ASA Tg. Mureș, Steaua, de două ori, cel mai bun fotbalist al României, în 1977, 1983, 108 meciuri la națională. Antrenor la naționala României în 13 meciuri, la Sporting Lisabona, unde a pregătit, printre alții, pe Cristiano Ronaldo, Ricardo Quaresma, Hugo Vian, la AS Monaco, RC Lens, Al Jazzera, Standard Liege, Al Wahde, Panathinaikos Atena.

Lucian BĂLAN, 1 decembrie 1858, Baia Mare. A jucat la Autobuzul București, Minerul Căvnic, Beersshot, Belgia, Real Murcia. Steaua. 232 meciuri în prima divizie, 17 goluri.

Anghel IORDĂNESCU, 4 mai 1950, București. 317 meciuri în Divizia A, pentru Steaua, 156 goluri, 64 selecții la națională. A mai jucat la OFI Creta. S-a retras la 37 de ani. Antrenor la naționala României în trei mandate, calificând-o la CM 1994, 98, CE 1996, la cea a Arabiei Saudite,

la Anorthosis Famagusta, Cipru și Steaua. Are patru copii, dintre care doar Edward s-a implicat în fotbal, ca jucător și antrenor.

Gavrilă Pele BALINT, 3 ianuarie 1963, Sângeorz Băi, Bistrița Năsăud. Jucător la Hebe Sângeora Băi, Luceafărul, Gloria Bistrița, Steaua, Real Burgos. 265 meciuri în Divizia A, 156

goluri, 69 goluri, 34 selecții la națională, bronz cu naționala de tineret la CM 1981. Antrenor la FC Bihor, Sportu Studentesc, naționala României, secund naționala Republicii Moldova, principal la Galatasaray Istanbul, Poli Timișoara, Sheriff Tiraspol, FC Vaslui, Universitatea Craiova. În prezent, analist la Digi Sport.

Marius LĂCĂTUȘ, 5 aprilie 1960, Brașov. Debut la Steagul Roșu Brașov, la 13 ani, Se transferă la Steaua, cu care câștigă 10 campionate,

șapte cupe, apoi la Fiorentina, Valladolid, din nou la Steaua. 414 meciuri în Divizia A, 103 goluri, 84 meciuri la națională, participant la CM 1990, 1994, CE 1996. În prezent e analist la Digi Sport. Antrenor jucător la FC Național, principal la FC Brașov, Oțelul Galați, Ceahlăul Piara Neamț, Inter Gaz București, UT Arad, Steaua, FC Vaslui. În prezent, analist la Digi Sport.

Victor PIȚURCĂ, 8 mai 1956, Orodel, Dolj. A jucat la universitatea Craiova, Viitorul Scornicești, Steaua, câștigător al Ghetei de bronz a Europei în 1988. antrenor la Universitatea Craiova, naționalele under 23 și de seniori ale României, calificând-o pe ultima la CE 2008, la Steaua, Al-Ittihad.

Emeric IENEI, 1937-2025. Jucător la Steaua, Kaiseri Spor - Turcia, UT Arad, Șase selecții la națională. Antrenor la Steaua, FC Bihor, CS Târgoviște, MOL Fehervar, Ungaria, Panionios Atena. **A condus Steaua la mare victorie din 1986!**

Între 1988-89 au mai venit la Steaua, **Gheorghe Hagi, Gheorghe Popescu Iosif Rotariu, Ilie Dumitrescu, Nicolae Ungureanu**. Precursori, cu toții, ai generației de AUR.

O bună parte dintre aceștia s-au întâlnit la Cheile Grădiștei, la aniversarea a 30 de ani de la câștigarea CCE și apoi de câteva ori în aceeași locație, la o partidă de futsal, a inițiativa regretatului Duckadam, susținut de patronul Ovidiu Gârbacea, fost sportiv de performanță.

Numărul de urgență dedicat victimelor violenței domestice **0800 500 333**, disponibil non-stop și gratuit.

Ordinul de protecție: scutul legal al victimelor violenței domestice din România (III)

Avocat Mariana-Daniela BĂDESCU, editor senior

Ordinul de Protecție Provizoriu: Intervenția rapidă care transformă urgența în siguranță legală

În numărul anterior am definit formele complexe pe care le poate îmbrăca violența domestică, în prezentul articol ne propunem să analizăm mecanismele de intervenție rapidă pe care legislația română le pune la dispoziția victimelor. Ordinul de protecție nu reprezintă doar o măsură procedurală, ci o intervenție de urgență menită să rupă cercul violenței și să creeze un spațiu minim de siguranță pentru victimă.

Legislația românească reglementează două forme principale de protecție: *Ordinul de protecție provizoriu (OPP). Acesta este emis de polițiști, pe loc, atunci când se constată existența unui risc iminent și confirmat de procuror în maxim 24 de ore de la emitere. Ordinul este executoriu de la ora emiterii și are o valabilitate de maximum 5 zile; *Ordinul de protecție emis de instanță. Acesta poate fi solicitat de procuror, în cazul în care a fost emis un ordin de protecție provizoriu sau direct de către victimă la judecătoria competentă, pentru o durată maximă de 12 luni.

În acest număr ne vom ocupa de Ordinul de protecție provizoriu.

Dacă primele articole ale Legii 217/2003 fundamentează sistemul de asistență socială și definesc formele de agresiune, articolul 28 reprezintă „brațul înarmat” al legii, veriga care face diferența între o tragedie și o viață salvată. Acesta instituie cel mai rapid instrument de protecție din dreptul românesc: Ordinul de protecție provizoriu (OPP), o măsură care transformă constatarea polițistului într-un scut juridic imediat.

Ordinul de protecție provizoriu se emite de către polițiștii care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, constată că există un risc iminent ca viața, integritatea fizică ori libertatea unei persoane să fie pusă în pericol printr-un act de violență domestică, în scopul diminuării acestui risc. (alin.1)

Atunci când organele de poliție sunt sesizate (prin 112 sau plângere directă) prima obligație legală a organelor de poliție este deplasarea imediată la fața locului. Aici polițistul nu mai este un simplu observator, ci devine un evaluator de risc. Acesta utilizează un instrument standardizat, numit Formular de Evaluare a Riscului. Victima este rugată să răspundă la un set complex de întrebări care vizează: *prezența armelor în locuință (de foc, albe sau improvizate); *antecedentele agresorului (dacă a mai fost condamnat sau dacă a mai existat violență în trecut); *starea psihofizică a agresorului (consum de alcool, droguri sau tulburări psihice vizibile); *amenințări specifice (amenințarea cu moartea, cu incendierea sau cu răpirea copiilor). Dacă în urma completării acestui formular rezultă că există un risc iminent pentru viața, integritatea fizică ori libertatea victimei, polițistul are nu doar dreptul, ci obligația legală de a emite Ordinul de Protecție Provizoriu care are o durată de 5 zile (aceasta se calculează pe ore, adică are o durată de 120 de ore, și începe să curgă de la momentul la care s-a emis ordinul de protecție provizoriu). Acest act administrativ se emite în scris, în fața părților, și este executoriu de îndată. Este esențial de subliniat un aspect revoluționar al acestui act: OPP se emite dacă scorul de risc este ridicat. În acest moment statul preia responsabilitatea protecției victimei. Această intervenție a statului are caracter imperativ și nu este condiționată de voința victimei, fiind o măsură de protecție a vieții care prevalează asupra consimțământului persoanei aflate în pericol. Polițiștii constată existența riscului iminent pe baza evaluării situației de fapt care rezultă din: *probele administrate în cauză.

În cazul în care, ca urmare a evaluării situației de fapt, se constată că nu sunt îndeplinite condițiile pentru emiterea ordinului de protecție provizoriu, polițiștii au obligația de a informa persoanele care susțin că

sunt victime ale violenței domestice cu privire la posibilitatea formulării unei cereri pentru emiterea unui ordin de protecție direct la instanța de judecată și de a pune la dispoziția acestora formularul de cerere prevăzut la art. 41 din Legea 217/2003..

Pentru verificarea sesizărilor privind violența domestică, aflarea adevărului și soluționarea justă a sesizării, polițiștii au dreptul să obțină probe prin următoarele mijloace: *constatarea prin propriile simțuri și consemnarea celor constatate într-un înscris ori înregistrarea celor constatate cu mijloace tehnice; *consultarea bazelor de date la care au acces potrivit atribuțiilor de serviciu și consemnarea celor constatate într-un înscris; *declarațiile persoanelor implicate în actele de violență domestică, ale persoanelor care au asistat la producerea actelor de violență domestică și ale altor persoane care pot comunica informații cu privire la persoanele implicate în actele de violență domestică; *înregistrări video sau audio ori fotografii, indiferent de proveniența acestora; *înscrisuri, inclusiv cele de natura mesajelor sau postărilor în mediul electronic și/sau de telefonie mobilă (art.29 alin.1).

Conform art.31 prin ordinul de protecție provizoriu se dispun, pentru o perioadă de 5 zile, una ori mai multe măsuri de protecție, apte să contribuie la diminuarea riscului iminent constat, dintre următoarele obligații sau interdicții: *evacuarea temporară a agresorului din locuința comună, indiferent dacă acesta este titularul dreptului de proprietate; *reintegrarea victimei și, după caz, a copiilor în locuința comună; *obligarea agresorului la păstrarea unei distanțe minime determinate față de victimă, față de membrii familiei acesteia, astfel cum sunt definiți potrivit prevederilor art. 5, ori față de reședința, locul de muncă sau unitatea de învățământ a persoanei protejate; *obligarea agresorului de a purta permanent un dispozitiv electronic de supraveghere; *obligarea agresorului de a preda poliției armele deținute. Ordinul de protecție provizoriu va cuprinde și mențiunea că încălcarea oricăreia dintre măsurile dispuse la alin. (1) constituie infracțiune.

Dacă prin ordinul provizoriu de protecție s-a luat măsura evacuării temporare a agresorului, iar acesta nu are asigurată cazarea din altă sursă, i se va asigura de îndată informarea și orientarea, la cererea sa, către centrele rezidențiale care oferă cazare pentru persoanele fără adăpost sau adăposturile de noapte

Obligațiile și interdicțiile dispuse împotriva agresorilor prin ordinele de protecție provizorii devin obligatorii imediat după emiterea acestora, fără somație și fără trecerea vreunui termen. (art.32

alin.1) Ordinul de protecție provizoriu se comunică agresorului și victimei.

Ordinul de protecție provizoriu trebuie confirmat de procuror. Procurorul poate confirma necesitatea menținerii măsurilor de protecție sau în cazul în care constată că nu mai este necesară menținerea măsurilor de protecție dispuse, acesta poate dispune motivat încetarea măsurilor de protecție, cu menționarea momentului de la care acestea încetează. Imediat după confirmare, procurorul înaintează ordinul de protecție provizoriu, însoțit de documentele care au stat la baza emiterii și confirmării acestuia, judecătorei competente în a cărei rază teritorială a fost emis, însoțit de o cerere pentru emiterea ordinului de protecție. În această situație, durata inițială pentru care a fost dispus se prelungește, de drept, până la soluționarea în primă instanță a cererii pentru emiterea ordinului de protecție. Ordinul de protecție provizoriu poate fi contestat la instanța de judecată competentă în termen de 48 de ore de la comunicare.

Opinia avocatului: de la protecția temporară la stabilitatea juridică

Din experiența profesională, cel mai mare avantaj al Ordinului de Protecție Provizoriu este că activează imediat mecanismele statului — poliție, parchet și instanță — fără ca victima să fie nevoită să parcurgă singură pașii birocratici inițiali, oferind astfel victimei protecție în momentele de risc maxim. Automatizarea procedurii, prin care dosarul ajunge de la polițist la procuror și apoi la judecător, este concepută special pentru a degreva victima de sarcina inițierii procesului în momente de criză. Sfatul meu este ca, în cele 5 zile de valabilitate ale ordinului de protecție provizoriu, victima să folosească sprijinul avocatului și al autorităților pentru a se asigura că toate detaliile agresiunii sunt bine documentate în dosar. Acest interval este fereastra legală în care se pun bazele pentru obținerea Ordinului de Protecție emis de instanță, prin care se vor institui măsuri de siguranță mult mai complexe și pe o durată mai lungă. Obiectivul final este ca măsura temporară a ordinului de protecție provizoriu să fie succedată de o hotărâre judecătorească legală și temeinică, care să asigure liniștea și predictibilitatea de care orice familie aflată în pericol are nevoie.

- va urma -

Baroul București
0721 867 155
avocatdanielabadescu@gmail.com

Cronica Timpului

Redacția

Director onorific

Doru Dinu GLĂVAN

Director

Nicolae VASILE

Redactor-șef onorific

Rodica SUBȚIRELU

Redactor-șef

Marian DUMITRU

Consultanță juridică **Avocat Mariana Daniela BĂDESCU**

Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolului publicat aparține autorului

Revistă editată de **Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România**

Redactor-șef adjunct

Daniela BĂDESCU

Teodora MARIN

Secretar general de redacție

Ortansa MIHALCEANU

Consilier editorial

Maria DOHOTARU

Art director

Mihai APOLOZAN

Corectură

Ioan GANEA - CHRISTU

Adresă **Bd. General Gheorghe Magheru nr. 28-30, et. 1, Sector 1, București**

Contact

Tel: 021 317 9225

Fax: 021 313 0672

cronicatimpului2015@gmail.com

uzpr/cronica-timpului

facebook.com/uzp.org.ro

Cont la Banca Comercială Română

(pentru revista „Cronica Timpului”)

RO04 RNCB 0072 0497 0059 0007

ISSN: 2393-1361

Tipărit la **Tipografia MAGIC PRINT**

Motto-cugetare-aforism:
„Visele se împlinesc când ești treaz, crezi și nu faci umbră pământului degeaba”

Cover

Vergil COJOCARU - COVER

editor senior
pictor, membru UAPR, UZPR,
Liga Navală Română,
vice-președinte cu probleme
culturale

„Artistul plastic Victor Buzatu reușește să transpună viziunile într-un limbaj vizual original, definit prin măiestria desenului, a culorii și a compoziției. Opera sa reprezintă o reușită a inteligenței artistice, un exercițiu genial al privirii care izvorăște dintr-o concepție autentică asupra spațiului înconjurător. Cromatica vibrantă și ideile sale inovatoare devin, astfel, semnele distinctive ale unei personalități creatoare marcante.

Lucrările sale, vii și armonios colorate, au capacitatea de a genera o conexiune emoțională profundă cu privitorul, oferind o experiență spirituală rară. Prin arta sa, Victor Buzatu își conturează un parcurs creativ ce se împletește cu destinul nostru estetic. Caracterul grafic al creațiilor sale personalizează fiecare întâlnire cu publicul, propunând un ansamblu construit armonios, ce sugerează o perspectivă inedită asupra lumii.

Pasiunea artistului ne învață să privim realitatea din interior, invitându-ne spre o stare de grație. Prin forța creației, Victor Buzatu reinventează spații, flori și personaje, propunând o lume în care mesajul frumosului se adresează deopotrivă minții și sufletului, sub amprenta eleganței și a autenticității clasice.

Subsemnatul, Cojocaru Vergil-COVER, pictor, admir în creația colegului Victor Buzatu liniștea plină de viață, imună la trecerea timpului. Privesc cu respect și încântare spre opera sa, anticipând cu încredere recunoașterea valorii sale incontestabile.

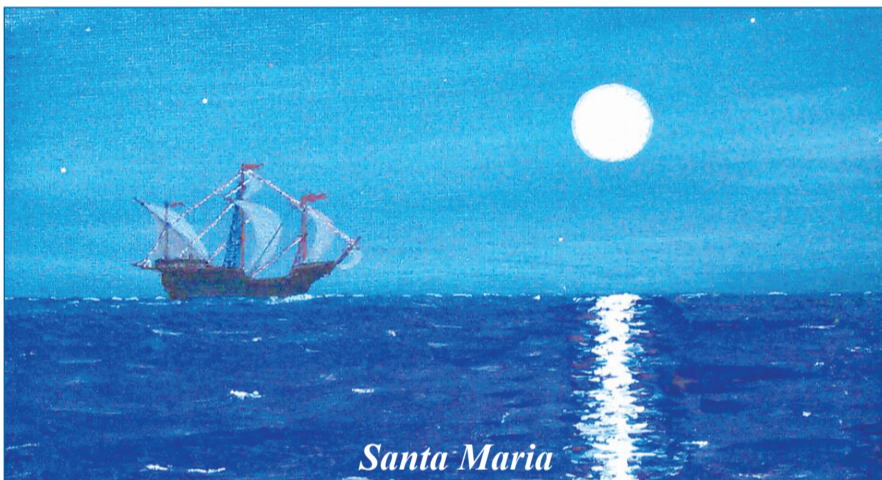
Consider că nu greșesc afirmând că Victor Buzatu reprezintă o semnătură de elită, deschizătoare de drumuri în arta plastică contemporană din România. Stilul său nu este rezultatul unei influențe exterioare, ci expresia unei necesități interioare care definește modernitatea și unicitatea artei sale.”

Nimic fără Dumnezeu!

**Așa cred, gândesc
și voi scrie mereu!**

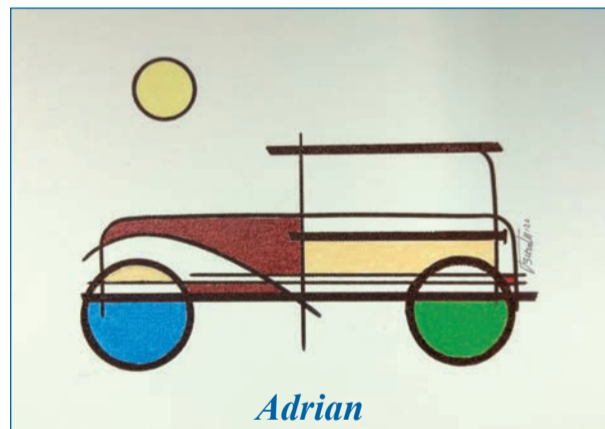
Spre pădure

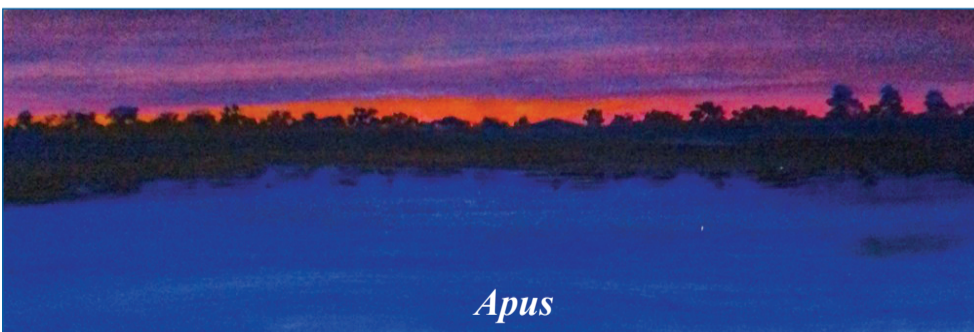
Santa Maria

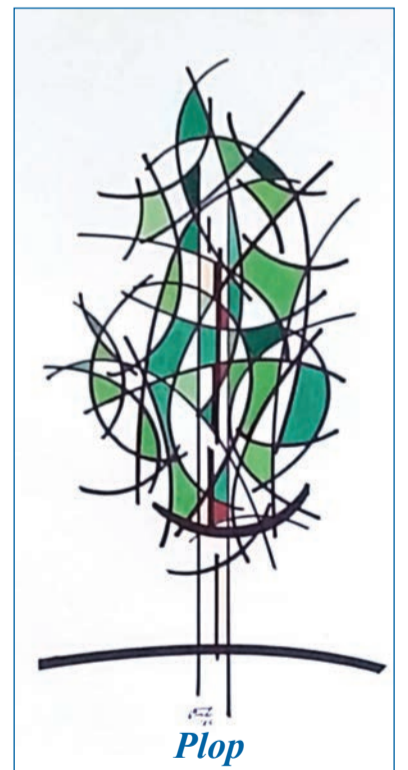
Amanda

Adrian

Apus

Plop

Toamna

Primăvara